8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 231 (11.053)
TRST, sreda, 30. septembra 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

DANES BO VLADA PREDLOŽILA OKLEŠČENI PRORAČUN PARLAMENTU

Spadolini seznanil predstavnike dežel z načrtom o samoprispevkih v zdravstvu

«Ticket» naj bi uvedli za specialistične preglede in oskrbo v bolnišnicah, medtem ko bi vlada določila «vsedržavni ticket» za splošne zdravniške preglede

RIM — Spadolini bo odšel danes k predsedniku republike Pertiniju, da ga seznani z vsebino državnega proračuna in finančnega zakona za leto 1982, ki ju bo vlada istočasno predstavila parlamentu (senatni skupščini) in s tem spoštovala predvideni rok 30. septembra. Včerajšnji dan pa je predsednik vlade posvetil, do pozne ure, vrsti sestankov s pristojnimi ministri, z zastopniki dežel in krajevnih uprav, medtem ko sta ministra Altissimo in Di Giesi nadaljevala pogajanja s sindikati o rezanju proračunskih postavk, ki zadevajo zdravstvo in družbeno skrbstvo. Vse je potekalo v mrzličnem iskanju vsaj delne podpore vladnim odločitvam o omejitvi državnega primanjkljaja na največ 500.000 milijard lir, z ustreznim klestenjem po proračunskih postavkah za okrog 10.000 milijard lir.

Čeprav podrobne številke še niso znane, kot še tudi ni izraženo dokončno mnenje sindikatov in javnih uprav, je po včerajšnjih vesteh videti, da je Spadolinijevo prizadevanje, ki ga je označevalo istočasno vztrajanje na avtonomni pristojnosti vlade, da «stori svojo dolžnost» za zajezitev inflacije, in pripravljenost sprejeti popravke, ki bi ne spremenili končnega računa, obrodilo vsaj delen uspeh.

Na jutranjem sestanku s predsedniki in odborniki za zdravstvo dvajsetih deželnih uprav se je predsednik vlade skliceval na nujnost njihovega sodelovanja za premostitev krize, kar terja «odpovedi in žrtve od vseh.» Na ta način jih je prepričeval o potrebi, da se v okviru klestenja izdatkov za zdravstvo za skupnih 4.700 milijard lir tudi same potrudijo z zmanjšanjem proračunov za 5 odstotkov. Pri tem bi država prihranila vsaj 1.000 milijard lir, omenjenih 5 odstotkov pa naj bi dežele prištedile po lastni uvidevnosti: ali z zmanjšanjem storitev ali pa z avtonomno uvedbo «ticketov» (samoprispevkov) za specialistične preglede (izvide in rentgen) in za oskrbo v bolnišnicah.

Taki predlogi so naleteli pri zastopnikih dežel na dokajšnje pomisleke, saj bi se na ta način uvajala protiustavna razlika med prebivalci dežel, ki bi uvedle samoprispevek in tistih, ki tega ne bi storile. Deželne, kot tudi krajevne uprave, ki jim je Spadolini sinoči na srečanju z zastopniki občin, pokrajin in ustanov za javne storitve sporočil sklep vlade, da jim zmanjša dotacije za 2.500 milijard z obljubo, da jim bo to povrnjeno s ponovno uvedbo krajevnih davščin, bodo sprejele svoje stališče na shodu krajevnih uprav, ki se začne danes v Viareggiu.

S svoje strani namerava vlada naložiti za vse državljane veljaven «ticket» za splošne zdravniške preglede. Koliko naj bi ti samoprispevki znašali še ni znano.

Medtem se je minister za delo Di Giesi pogajal s sindikati, ki so mu predložili alternativne varčevalne ukrepe za skrbstvo. Nekatere od teh je baje vlada sprejela: iz finančnega zakona bo izpustila dodatni polodstotni prispevek delodajalcev, prilagodila bo pokojninske norme za zaposlene in delavce v dopolnilni blagajni in dovolila raztegnitev delovne dobe od 60. na največ 65. leto. Navzlic tem manjšim popravkom Spadolini vztraja na znanih skupnih številkah pri klestenju proračuna: 4.700 milijard pri zdravstvu, 2.500 pri skrbstvu in 2.500 pri storitvah krajevnih uprav. S takim dokumentom gre danes pred parlament, pri čemer je poudaril, da bodo lahko skupščine popravile proračun, a bodo morale pri vsakem povišanju izdatkov povedati, kje naj bi dobili dohodke, ki naj bi jih pokrivali.

RIM — V mednarodnem koledarju ministrskega predsednika Spadolinija sta za jesen napovedani srečanji s francoskim predsednikom Mitterrandom in z britanskim premierom Thatcherjevo. Gre za občasna srečanja med evropskimi državniki, ki zadobivajo v luči zadnjih mednarodnih dogodkov, še poseben pomen.

Srečanje Kostić-Andreatta

WASHINGTON — Zvezni sekretar za finance SFRJ Petar Kostić in italijanski zakladni minister Beniamino Andreatta sta včeraj v Washingtonu dosegla načelni sporazum o sodelovanju obeh držav na finančnem področju, s katerim sta rešila razna važna vprašanja. Ministra sta obenem ugotovila, da se odnosi med državama razvijajo v medsebojnem zadovoljstvu.

OB ZADRŽANOSTI WASHINGTONA IN MOSKVE

Srečanje Haig-Gromiko brez bistvenih premikov

NEW YORK — Po petih urah pogovorov se je predsinočnjim na sedežu sovjetske misije pri OZN brez skupnega komunikeja končala druga runda srečanja med sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom in ameriškim državnim tajnikom Alexandrom Haigom.

Glasnik State Departmenta Dean Fischer je takoj po srečanju izjavil, da sta šefa diplomacij obeh držav pregledala široko paleto mednarodnih in dvostranskih vprašanj. Razgovore je ocenil kot «odprte, poslovne in resne», o njihovih rezultatih pa je Haig takoj obvestil predsednika Reagana. Po vztrajanju časnikarjev, naj pove kaj konkretnejšega, je Fischer dodal, da je državni tajnik izrazil željo ZDA o reševanju vseh pomembnih mednarodnih sporov na podlagi «zadržanosti in recipročnosti», obe srečanji pa sta obsegali «bistvena vprašanja velike teže.»

Nič manj zadržan ni bil včerajšnji komunike sovjetske tiskovne agencije «TASS», za katero je bilo srečanje le dokaz, kako si SZ želi miru in skuša zmanjševati napetost. Agencija tudi trdi, da je Gromiko dal načelno oceno ameriške politike in je poudaril, da SZ ne išče vojaške nadvlade v svetu.

Čisto drugačnega mnenja pa je ameriško obrambno ministrstvo. Weinberger je včeraj predstavil tisku 99 strani debelo brošuro, v kateri ministrstvo navaja že znane podatke o naraščanju vojaške moči SZ v zadnjem obdobju. Obrambni minister ni povedal nič novega, saj je SZ že nekaj let prešla iz celinske, kopenske strategije v globalno, da je lahko povsod vojaško prisotna. Če ni bilo novosti, pa je bil psihološki učinek vsekakor precejšnji, saj dokazuje, da ZDA niso spremenile svojega zadržanja do SZ.

PRED POPISOM PREBIVALSTVA

Zastrupljeni odnosi na Južnem Tirolskem

BOCEN — Zapleteni odnosi med jezikovnimi skupinami na Južnem Tirolskem bodo eno osrednjih vprašanj, o katerih se bosta pogovarjala ministrski predsednik Spadolini in avstrijski kancler Kreisky na skorajšnjem srečanju, ki bo 9. oktobra v Veroni. Za srečanje so se dogovorili šele pred nekaj dnevi, potem ko sta o vprasanju nemškega prebivalstva na Južnem Tirolskem razpravljala zunanja ministra Emilio Colombo in Willibald Pahr na nedavnem srečanju v okviru zasedanja generalne skupščine OZN. Avstrijska tiskovna agencija APA poroča, da je Pahr zahteval od Italije takojšnjo rešitev vprašanj z zvezi z rabo nemškega jezika v javnih uradih na Južnem Tirolskem in je namignil na «zaskrbljujoče» naraščanje napetosti med jezikovnimi skupinami. Kot poroča avstrijska agencija je Pahr tudi dal razumeti, da bi bila rešitev nekaterih odprtih vprašanj v odnosih med državama lažja, če bi «premostili omahovanje» Italije, ko gre za vprašanje jezika na Južnem Tirolskem. Z avstrijske strani je bilo tudi rečeno, da bi lahko južnotirolsko vprašanje prenesli v generalno skupščino OZN. O tem je pred dnevi pisal dnevnik Tiroler Tageszeitung, ki se je skliceval na izjavo tirolskega deželnega glavarja Wallnoeferja.

Trditev, da je stanje na Južnem Tirolskem pred popisom prebivalstva dokaj napeto, je povsem resnična. Vse od poletja se vrstijo številni atentati, za katere si prevzemata odgovornost dve teroristični organizaciji, nemška «Tirol» in italijanska «Združenje za zaščito Italijanov». Jabolko spora je raba nemškega jezika v javnih uradih na Južnem Tirolskem, na sodiščih in pri policijskih silah ter ustanovitev posebnega deželnega upravnega sodišča druge stopnje za bocensko pokrajino. V tem trenutku je seveda najaktualneše vprašanje popisa, ko se bodo morali vsi prebivalci bocenske pokrajine izjaviti o narodni pripadnosti in bo ta izjava za pravico do sprejema v državne in poldržavne službe. Za to se zavzemajo predvsem Nemci, ki vidijo v takem ukrepu zaščito svoje narodnostne identitete; po drugi strani pa so številna delovna mesta, predvsem za nekvalificirano delovno silo, nekrita, ker Nemci nočejo take zaposlitve, Italijanom pa je, na osnovi južnotirolskega «paketa» ne smejo dati.

Vlada je na svoji petkovi seji, predvsem po pritiskih južnotirolske ljudske stranke sklenila, da bo izvedla, kot predvideno v paketu, popis po narodnosti. Voditelj južnotirolske ljudske stranke Silvius Magnago je včeraj izrazil zadovoljstvo nad tem sklepom, ki je bil sprejet ob njegovi prisotnosti (Magnago je prisostvoval vladni seji kot predsednik bocenske pokrajine).

Kljub temu vladnemu odloku pa ostaja sporen še en aspekt vprašanja. Gre za določilo, da za mladoletnike določijo starši narodnost in da ostane ta sklep v veljavi za prihodnjih 10 let, to je do popisa leta 1991. Skratka, mladoletnik ostane «Nemec» iziroma «Italijan» za prihodnjih 10 let, ker je tako sklenil njegov oče in o tem sam ne more odločati, niti če v tem času dopolni 18 let. Izjava o narodnostni pripadnosti bo lahko spremenil šele ob prihodnjem popisu.

O tem aspektu bo moralo razpravljati tudi ustavno sodišče. Sodnik za mladoletnike v Bocnu je namreč poslal ustavnemu sodišču prijavo, ki jo je vložil odvetnik Alberto Pasquali. Slednji, Italijan, piše, da je oženjen z Nemko in da njegova dva mladoletna otroka govorita brez razlike nemščino in italijanščino ter sta bila vzgojena «v duhu obeh kultur». Odvetnik Pasquali, ki je eden izmed voditeljev «Komiteja za popis mešanih zakonov», ki si prizadeva za spremembo določil o popisu po narodnosti, pojasnjuje, da so popisne pole protiustavne, ker predvidevajo samo italijansko, nemško oziroma ladinsko narodnost, ne predvidevajo pa možnosti, da se nekdo izjavi za «dvojezičnega». Odvetnik Pasquali je zato zahteval od sodnika, da razsodi, kaj naj napiše v popisno polo in sodnik je menil, da je določilo, ki obvezuje državljana, da se izreče za eno od treh narodnosti, verjetno v nasprotju z ustavo ter je zato poslal zadevo v pretres ustavnemu sodišču.

Polemike o popisu prebivalstva se torej stopnjujejo. In zadnji dogodek jasno priča o resnosti stanja: včeraj je bocenski pretor prepovedal pobiranje sadja v vsej pokrajini, ker je neka italijanska teroristična organizacija z letakom sporočila, da je v nekaterih predelih, kjer živi nemško govoreče prebivalstvo, vbrizgala v jabolka strup. Baje so nekaj zastrupljenih sadežev tudi našli. Gre morda za obroben dogodek, ki pa daje jasno sliko južnotirolskih dogajanj. (bbr)

ODGOVOR PODTAJNIKA COMPAGNE NA INTERPELACIJE

Vlada ni več pristojna za razrešitev afere P2

S tem vprašanjem naj bi se odslej ukvarjala posebna parlamentarna komisija

RIM — Kdor je od dvodnevne parlamentarne razprave o framasonski loži P2 pričakoval bistvenih novosti, je bil prav gotovo razočaran. Že samo dejstvo, da je na interpelacije in vprašanja poslancev vseh strank odgovarjal vladni podtajnik Compagna, ne pa ministrski predsednik Spadolini, ki je sicer včeraj dalj časa prisostvoval razpravi, potrjuje dokajšnjo površnost vlade pri razreševanju največjega škandala v povojni zgodovini republike. Če temu dodamo še, da je razpravi sledilo sorazmerno majhno število poslancev, je slika popolna.

Včeraj je končno prišel do besede Spadolinijev podtajnik Compagna. Povedal pa ni nič novega. Omejil se je le na naštevanje ukrepov, ki jih je vlada sprejela v zvezi z afero P2 in svoje izvajanje podkrepil s statističnimi podatki o številu javnih uslužbencev v ministrstvih proti katerim so uvedli disciplinski postopek zaradi domnevnega združevanja v tajno organizacijo. Najbolj se je pri tem «izkazalo» obrambno ministrstvo z devetdesetimi osumljenci, sledijo pa še finančno ministrstvo z 51, zakladno ministrstvo z 48 in 17 osumljencev v okviru ministrstva za delo. Gre za presunljive podatke, ki pričajo o razvejenosti framasonske lože.

Sicer pa je Compagna v svojem dolgem odgovoru na interpelacije poslancev zavračal očitke vladi, ki je po njegovem mnenju dobro izpolnila svojo dolžnost. Poudaril je, da je zakonski osnutek o odpravljanju tajnih organizacij izpolnil hudo vrzel v italijanskem kazenskem zakoniku, za vsa ostala vprašanja pa je bila že itak ustanovljena preiskovalna parlamentarna komisija, ki bo kmalu začela delovati. Skratka, če ima kdorkoli kakšno pritožbo, naj se obrne na parlament. Sicer pa je vlada, je še dejal Compagna, pripravljena podpreti katerokoli pobudo za osvetlitev celotne afere.

Večina poslancev, ki so vložili interpelacije, je izrazila nezadovoljstvo nad izvajanjem Compagne. Očitki so različni. Od napadov, češ da se je vlada izmikala vsakršnemu odgovoru, do bolj utemeljenih pripomb, da se je skrila za spoštovanjem kompetenc posameznih ministrstev in se tako, kot Pilat, otresla vsakršne odgovornosti. Komunist Ricci pa je obžaloval pomanjkanje vsakršne povezave Gellijev spletk z desničarskim prevratništvom, za kar, je dejal, obstaja mnogo dokazov in nenazadnje dejstvo, da so Gellija in drugih dvajset pripadnikov lože P2 obtožili politične zarote.

ZASEDANJE VSEDRŽAVNEGA VODSTVA PSI

Stališča Craxija o mednarodnih vprašanjih

RIM — Bettino Craxi je včeraj na zasedanju vodstva socialistične stranke ponovil stališča, ki jih je v zadnjih dneh iznesel na treh množičnih zborovanjih. Gre predvsem za stališča o mednarodnih vprašanjih; tajnik socialistične stranke je pozval k «širokemu soglasju» političnih sil o mednarodnih vprašanjih. Baje je Craxi pripravljen sprejeti namig komunistov, naj bi se parlamentarna razprava o mednarodnih vprašanjih končala brez sklepnega dokumenta. Socialistična stališča za tako «široko soglasje» temeljijo na nekaterih bistvenih osnovnih točkah: solidarnost med državami NATO, podpora

V ČETRTEM DNEVU ZASEDANJA V GDANSKU

Kljub kritikam je velika večina delegatov odobrila enoletno delo vodstva Solidarnosti

Glede sporazuma z vlado o delavskem samoupravljanju ostre obtožbe za Lecha Waleso - Komisija za programski načrt razmnožila svoj dokument

GDANSK — «Način, s katerim je bil dosežen sporazum o delavskem samoupravljanju, je antidemokratičen in se v bodočem ne sme ponoviti.» Tako piše v dokumentu, ki ga je večina (832) delegatov Solidarnosti sprejela včeraj na četrtem dnevu kongresa tega poljskega neodvisnega in samoupravnega sindikata, ki prvič od ustanovitve preživlja notranje krče in spore.

Na svoj 38. rojstni dan (za kar so mu uradno čestitali) je tudi Lech Walesa s to resolucijo zabeležil prvi udarec na svoje skoraj mitično vodstvo sindikata. Z njo je namreč večina udeležencev kongresa kritično ocenila ravnanje štirih voditeljev Solidarnosti (Walesa, Rulewski, Yedyank in Wadolowski), ki so se v imenu sindikata sporazumeli z vlado za kompromisna zakona o samoupravljanju in državnih podjetij, ki ju je poljski sejm le dan pred začetkom kongresa odobril.

V isti resoluciji sta še dve točki, ki sta precej pomembni in vsaj ena nakazuje iskanje skupnega jezika, ki povezuje delegate. Pod prvo so deležni kritike tudi tako imenovani strokovnjaki Solidarnosti, za katere je večina delegatov mnenja, da imajo premočno vlogo glede izbir in smernic sindikata. Pod drugo pa je kongres izglasoval ugodno oceno o delovanju KKP Solidarnosti, in torej svojega vodstva, od njegove ustanovitve do danes. Opazovalci so pri tem precej razcepljeni, saj ne vedo, če je resolucija dejansko potrdila ali zavrnila Walesovo vlogo, čeprav je večina le za oceno, da je «njegova» zmernejša struja zmagala.

Veliko prahu bo v prihodnjih dneh verjetno dvignil programski načrt Solidarnost, ki ga je pred kongresom izdelala komisija za programski načrt ne da bi se — kot so poudarili v Gdansu — posvetovala z drugimi komisijami, ki so imele nalogo, da pripravijo načrte za bodočo dejavnost in razvoj Solidarnosti. Člani komisije so vsekakor svoj načrt ponatisnili in včeraj so ga lahko že pred diskusijo dobili v roke vsi delegati. Kot je razumljivo, je takoj pritegnil pozornost, saj se v tem dokumentu točneje opredeljujejo značilnosti Solidarnosti.

V 34 tezah je komisija predstavila Solidarnost kot strogo sindikalno in obenem družbeno silo, ki se zavzema za uvedbo samoupravljanja, novega družbeno - gospodarskega reda, za pluralizem v družbenem, političnem in kulturnem sektorju, kar naj bi bilo temeljnega pomena za demokratično osnovo demokracije in samoupravljanja v poljski republiki. Govor je tudi o sredstvih množičnega obveščanja, ki naj bi bila verodostojna, samoupravna in pod družbeno kontrolo, tako kot tudi kultura in izobrazba v državi. Potem ko dokument omenja potrebo po reformi v volilnem sistemu, naglaša še na nujnost, ki jo narekuje samoupravljanje. To je ustanovitev v poljskem parlamentu še druge zbornice, ki naj bi imela predvsem družbeno-gospodarski značaj.

Ob tem naj še zabeležimo, da se tako poljski kot sovjetski uradni tisk ukvarja predvsem s kritikami na račun Solidarnosti. V vseh rudnikih Šlezije pa so včeraj sklenili, da bodo 3. oktobra stavkali zaradi nezadovoljive rešitve spora, ki ga z vlado imajo v zvezi s plačevanjem delovnih sobot. V rudniku «Szczyglowice» pa se je 7.500 rudarjev vrnilo na delo, potem ko so jim sporočili, da so oblasti izpustile krajevnega voditelja Solidarnosti Tadeusza Arenta.

VARŠAVA — Poljska tiskovna agencija PAP je sinoči sporočila da bodo na Poljskem od prvega oktobra dalje racionirali milo. Vsak Poljak bo lahko dobil kos mila le vsaka dva meseca, prebivalci industrijskih in premogovnih področjih pa vsak mesec.

Preusmerili indijsko letalo v Pakistan

NEW DELHI — Pripadniki gibanja «Akhalistan», ki se borijo za ustanovitev neodvisne države Sikh v severni Indiji, so včeraj preusmerili indijsko linijsko letalo, ki je potovalo na notranji relaciji New Delhi - Amritsar. Letalo se trenutno nahaja v Pakistanu na letališču v Lahorju. Takoj po pristanku so «zračni gusarji» izpustili dva izmed 111 potnikov «boeinga 737» pozno sinoči pa so se začela tudi pogajanja za izpustitev ostalih talcev. Zahteve preusmeriteljev — teh je najmanj tri — še niso znane.

Novih 350 milijard za obnovo v F-JK

RIM — Vlada bo dovolila deželi Furlaniji - Julijski krajini, da vloži nadaljnjih 350 milijard lir za dopolnitev obnove po potresu. Tako zagotovilo je prejel včeraj predsednik deželnega odbora odv. Comelli od ministrskega predsednika Spadolinija, kateremu je podrobno orisal potek že opravljenih del. Spadolini je namreč potrdil namen vlade da vključi ustrezni zakonski ukrep v finančni zakon za leto 1982, ki ga bo predložila danes parlamentu.

Na srečanju v palači Chigi je Comelli predložil predsedniku vlade tudi potrebo po ponovnem finansiranju zakona o izvajanju osimskih sporazumov, odobritev integriranega načrta «Trst - FJK - Evropa» in raztegnitev ugodnosti sklada EGS za deželni razvoj na vse ozemlje Furlanije - Julijske krajine.

REAGANOVE NAPOVEDI V WASHINGTONU

ZDA bodo okrnile pomoč nerazvitim

WASHINGTON — S skrbno pretehtanim govorom, v katerem je obnovil podporo ZDA mednarodnim finančnim ustanovam, a je obenem poudaril novo gospodarsko filozofijo washingtonske administracije, je ameriški predsednik Reagan včeraj v Washingtonu odprl letno skupščino mednarodnega monetarnega sklada in svetovne banke.

Za nerazvite in države v razvoju je Reaganov govor kljub retorični dimni zavesi pomenil samo eno: ZDA ne bodo niti za ped spremenile svoje napovedane politike do tretjega sveta in bodo morebitno pomoč pogojevale s svojimi gospodarskimi in političnimi interesi. Le tri tedne pred vrhom Sever - Jug v mehiškem Cancunu je Reagan dokončno razblinil upanje v večjo razpoložljivost ZDA. Po slavospevu obema mednarodnima finančnima ustanovama je ameriški predsednik jasno povedal, da ne more mednarodna finančna pomoč reševati najrevnejših držav, ki morajo «najprej pomesti pred lastnim pragom», in šele nato bo lahko uspešna. Reagan je seveda ponudil tudi zdravilo za izhod iz nerazvitosti, in sicer spoštovanje zakonitosti svobodnega tržišča in liberalnega denarnega sistema.

Prav tako je Reagan potrdil, da bodo ZDA vztrajale pri dosedanjih visokih obrestnih merah, dokler ne bodo odpravile notranje inflacije.

Oba predsednika, mednarodnega monetarnega sklada in svetovne banke, sta Reaganovo izvajanje v celoti podprla in napovedala, da bodo razpoložljivosti še manjše zaradi pristopa Kitajske k obema ustanovama.

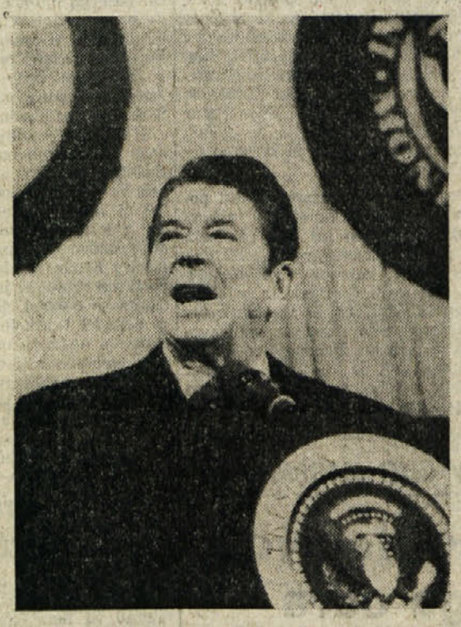

JOSIP VRHOVEC NA ZASEDANJU «SKUPINE 77»

V okviru OZN začeti pogajanja Sever - Jug

NEW YORK — Začel se je peti letni sestanek zunanjih ministrov «Skupine 77» držav v razvoju. Na prvi seji so ministri začeli proučevati mednarodni položaj in razmere v državah v razvoju s posebnim poudarkom na najmanj razvitih državah, katerih položaj je kritičen.

V razpravi je jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec dejal, da letošnje zasedanje «Skupine 77» poteka v zahtevnih mednarodnih razmerah. Težaven gospodarski položaj in kritičen položaj gospodarstva mnogih držav v razvoju, še posebno pa najmanj razvitih držav je stalen vir splošne nestabilnosti v svetu. Med splošno razpravo so že opozorili, da to nestabilnost še bolj poglablja zaostrovanje napetosti med blokoma ter njuno tekmovanje na področju neuvrščenih držav in držav v razvoju. Temu se žal priključuje naraščajoča oboroževalna tekma, za katero gre vedno več sredstev. Ob tem pa, je poudaril Josip Vrhovec, večji del sveta živi v skrajni revščini, brez možnosti, da bi si zagotovil osnovno za človeka vredno življenje.

Večkrat je bilo poudarjeno, da so razvite države in države v razvoju pri reševanju perečih mednarodnih ekonomskih vprašanj navezane druga na drugo. Samo tako je mogoče poiskati najprimernejše poti za vzpostavitev nove ekonomske in politične ureditve. To bo po mnenju SFRJ omogočilo najučinkovitejšo izrabo potencialov razvitih delov sveta in sveta, ki se se razvija. Upoštevajoč medsebojno odvisnost svetovnih ekonomskih problemov, je dejal Josip Vrhovec, bi morali vsi spoznati, da so za njihovo reševanje potrebni splošni, ne pa posamični in izolirani napori. Zaradi tega vztrajamo, da se morajo začeti globalna pogajanja v okviru združenih narodov. Kolikor bolj čas teče, toliko boli so problemi težji in žgoči. (dd)

Socialisti tožijo štiri časopise

RIM — Tajništvo socialistične stranke je včeraj prijavilo sodišču zaradi obrekovanja tednika «L'Espresso» in «Panorama» ter dnevnika «La Repubblica» in «Paese sera», ki so v prejšnjih dneh objavili oziroma povzeli vest, po kateri naj bi predsednik Banca Ambrosiana Roberto Calvi, med zaslišavanjem v noči med 2. in 3. julijem v Milanu, priznal, da je pod pritiskom enega izmed voditeljev framasonske lože Umberta Ortolanija, posredoval socialistični stranki 23 milijard lir za finansiranje njenih dejavnosti in za kritje dolgov, ki naj bi jih PSI imel s samim Bancom Ambrosianom.

V komunikeju PSI je rečeno, da gre za očitno «obrekovalno kampanjo, ki jo je moč zlahka razkrinkati, saj ne temelji na konkretnih dejstvih.»

Uredništvo «L'Espressa», ki je prvi objavil vest, pa je včeraj potrdil, da gre za prepis originalnega zapisa zaslišavanja.

Neuvrščeni opozarjajo na odgovornost velesil

NEW YORK — Neuvrščene države so sklenile, da bodo na sedanjem zasedanju generalne skupščine OZN tesno med seboj sodelovale glede vseh vprašanj dnevnega reda, ki jih posebej zanimajo in sicer v skladu z načeli in cilji neuvrščenosti. To poudarja sklepno sporočilo, ki so ga objavili po sestanku neuvrščenih na ravni zunanjih ministrov in voditeljev delegacij.

Poslabšanje razmer na kriznih žariščih na Srednjem vzhodu, v južni Afriki, jugozahodni, jugovzhodni in severno vzhodni Aziji kot tudi v Srednji Ameriki, je, kot poudarja sporočilo, pripeljalo svet bliže robu svetovnega spopada ter grozi z obnovitvijo hladne vojne.

Neuvrščeni zato poudarjajo posebno vlogo in odgovornost velikih sil za ustavitev oboroževalne tekme in jih pozivajo, da takoj odločno začnejo resna pogajanja za odpravo nevarnosti svetovnega spopada ter da uresničijo ukrepe, da bi dosegli splošno in popolno razorožitev.

Sporočilo poziva k utrditvi miru in varnosti prek načel aktivnega miroljubnega sožitja med vsemi državami in dodaja, da mora biti proces popuščanja univerzalen, da morajo biti vse države varne in da morajo vse države, po sebej neuvrščene aktivno in enakopravno sodelovati v procesu ohranitve miru.

Neuvrščeni so potrdili podporo gibanju SWAPO in menili, da je načrt združenih narodov za neodvisnost Namibije edina podlaga zarešitev. Zahtevali so takojšnjo in brezpogojno izvajanje tega načrta najkasneje do 30. novembra letos.

Vse države so tudi pozvali, naj pomagajo palestinskemu ljudstvu pod vodstvom PLO, da bo lahko nadaljevalo zakoniti boj za uresničitev svojih neodtujljivih pravic, vključno pravice do samoodločbe in lastne suverene države v okviru celovite in pravične rešitve, ki bo zagotovila mir in stabilnost na tem območju.

Sporočilo vnovič poudarja pravico kampučijskega ljudstva, da odloča o svoji usodi brez tujega vmešavanja in poudarja, da vsaka politična rešitev pomeni umik tujih enot iz te države ter spoštovanje suverenosti, neodvisnosti in ozemeljske enotnosti vseh držav območja, vključno Kampučije.

Neuvrščeni so pozvali tudi k rešitvi afganistanskega vprašanja, ki bi omogočila temu ljudstvu, da samo odloča o svoji prihodnosti brez tujega vmešavanja. To rešitev neuvrščeni vidijo v umiku tujih enot iz Afganistana ter spoštovanju suverenih pravic afganistanskega ljudstva ob popolnem spoštovanju načela neposredovanja.

Globoko zaskrbljeni zaradi naraščajoče vojaške navzočnosti velikih sil v Indijskem oceanu so neuvrščeni potrdili odločnost, da nadaljujejo delo za sklic konference o Indijskem oceanu, kot območju miru in sodelovanja najkasneje do prve polovice leta 1983.

Sporočilo izraža prepričanje, da bo takojšnja uresničitev sklepov Organizacije afriške enotnosti zagotovila zahodnosaharskemu ljudstvu pravico do samoodločbe ,medtem ko glede Cipra izraža upanje, da bodo sedanja pogajanja med obema ciprskima skupnostima pod pokroviteljstvom OZN pripeljala do pravične rešitve.

Zunanji ministri neuvrščenih držav so opozorili na nevarna kopičenja orožja in blokovsko soočanje v Evropi ter poudarili pozitivno sodelovanje neuvrščenih in nevtralnih držav na madridskem sestanku. Vse ostale udeležence tega sestanka so pozvali, naj uresničijo helsinške deklaracije, vključno tisti del, ki se nanaša na Sredozemlje.

Na ministrskem sestanku neuvrščenih držav so sprejeli jugoslovansko ponudbo o ustanovitvi delovne skupine, ki bo preučila predloge o mirnem reševanju sporov med neuvrščenimi državami in za 7. vrhunsko konferenco, ki bo prihodnje leto v Bagdadu pripravila konkretne predloge. (dd)

V PRIČAKOVANJU NA ODLOČITVE NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Včeraj zadnja seja pokrajinskega sveta pred bližnjim razpustom obeh skupščin

V odsotnosti svetovalcev KPI, KD, PSI, SSk in PSDI je pokrajinski svet z glasovi LpT odobril obračun za leto 1979 - Polemične besede predstavnika liste do pokrajinskega odbora

Pokrajinski svet, ki se je včeraj dopoldne sestal v drugem sklicanju, je z večino glasov odobril obračun za leto 1979. Seje se niso udeležili svetovalci KPI, KD, PSI, SSk in PSDI, ki so, kot že v ponedeljek, na enak način kontestirali zakonitost sklicanja pokrajinskega sveta s strani manjšinskega odbora Liste za Trst, ki se sploh ne drži najosnovnejših pravil demokratične prakse ter sklicuje seje skupščine in hoče še naprej upravljati, tudi potem ko mu je bila z zavrnitvijo proračunskega dokumenta dejansko izrečena nezaupnica. V vrstah Liste za Trst je bil odsoten odbornik Cavicchioli, svetovalec Mayer pa je sejo zapustil pred glasovanjem, potem ko je v svojem posegu napovedal, da ne bo podprl obračuna za leto 1979, ker ga ni mogel proučiti, saj se je z njegovo vsebino lahko seznanil, kot tudi drugi svetovalci, samo v zadnjem trenutku. Obračun za leto 1979, ki se nanaša na poslovno dobo Chersijevega odbora, je bil tako odobren z devetimi glasovi, medtem ko sta se misovska predstavnika vzdržala.

Sicer pa je bil Mayer edini svetovalec, ki je posegel v razpravo o tem finančnem dokumentu, ki ga je orisal pristojni odbornik Bonat in ki je zbranim svetovalcem prebral tudi zapisnike sej treh revizorjev (Debellija ter bivših svetovalcev Foscarinija in Pacorjeve). Zelo kritično se je izrazil do pokrajinskega odbora in mu očital vrsto pomanjkljivosti, tudi glede predstavitve obračuna za leto 1979, ki je bil po njegovem mnenju predložen z veliko zamudo. Izkoristil je to priložnost in se zaustavil ob sedanjem političnem trenutku, kar pa je motilo predsednika Venturo, po mnenju katerega bi moral govoriti izključno o obračunu za leto 1979. Spustil se je tudi v notranje konflikte v vrstah Liste za Trst in vprašal kako to, da se njemu očita odsotnost pri glasovanju o proračunu meseca julija, odsotnost, ki jo je že najavil pred nekaj meseci, medtem ko se pa ne zavzema enakega stališča do odsotnosti načelnika skupine svetovalke Paludettove na ponedeljkovi seji, ali pa o stalni odsotnosti nekaterih odbornikov na sejah odbora: v tem svojem posegu je svetovalec Mayer dejal tudi, da je odbor sprejel celo vrsto sklepov v odsotnosti predsednika in podpredsednika. Po ponovni polemični izmenjavi mnenj s predstavnikom Venturo je svetovalec Mayer zapustil sejno dvorano; posegel je še misovski predstavnik, enourna seja pa se je kmalu zatem končala z glasovanjem, v katerem je bil, kot rečeno, obračun za leto 1979 odobren z večino glasov.

Pokrajinski svet se v sedanji sestavi ne bo več sestal; demokratične stranke se ne bodo v nobenem primeru udeležile morebitnih sej, ki bi jih sklical odbor Liste za Trst, ki bi moral po vseh demokratičnih pravilih že zdavnaj odstopiti. Sestal se ne bo niti občinski odbor, ki deluje v enakih pogojih kot pokrajinski; občinska uprava je bila namreč prisiljena upoštevati odklonilno stališče, ki se ga do predloga, po katerem naj bi se občinska skupščina sestala 6. in 9. oktobra, zavzeli KD, KPI, PSI, SSk, PRI in PSDI, torej široka večina občinskega sveta. Obenem pa je občinski odbor ponovno potrdil, da ne namerava odstopiti in čaka na imenovanje komisarja in razpust občinskega sveta; po nekaterih glasovih naj bi do tega prišlo že v kratkem, saj državni svet že proučuje ustrezni dekret.

Opozorilo Kmečke zveze pridelovalcem vina

Ministrski dekret z dne 4. maja 1981 predvideva, da bodo morali vsi pridelovalci vina, ki ustekleničijo svoj pridelek v posode do 60 litrov, nadeti na posode poseben znak Iva. Ta znak bo moral vsebovati tudi celo vrsto številk, črk in kratic kategorije in razreda vina in ime ter sedež podjetja, ki vino steklenici. Poseben znak Iva bo moral biti postavljen na steklenici oziroma na grlu steklenice ali pletenke tako, da se bo ob odprtju posode raztrgal. Poleg problemov v zvezi s tiskanjem teh nalepk (prošnje na urad Iva in na pooblaščene tiskarne itd.) obstaja za kmete dolžnost dnevnega knjiženja v posebne registre. V te registre bo treba vpisati količine kupljenih in uporabljenih zamaškov, količine ustekleničenega vina, razlikovanega po sortah in kategorijah, in količine prodanega vina na podlagi faktur ali spremnih listin.

Omenjeni dekret bi moral stopiti v veljavo 1. novembra letos. Zaloge zamaškov, in že ustekleničenega vina, ki ga bodo imeli zainteresirani 1. novembra, bi morali prijaviti uradu Iva svojega okraja najkasneje do 30. novembra. Zadnji odstavek smo napisali v pogojniku, ker je ta dekret vzbudil pri zainteresiranih precejšnjo mero negodovanja, saj se že govori, da bodo datum, s katerim stopi ta dekret v veljavo, preložili na prihodnje leto. Za vsako nadaljnjo informacijo se zainteresirani lahko obrnejo na urade Kmečke zveze v Trstu ali v Gorici.

Kmečka zveza

Rajonski sveti

Jutri ob 18.30 se bo na svojem sedežu na Proseku sestal zahodnokraški rajonski svet, ki ima na dnevnem redu odobritev zapisnikov, sporočila predsednika, sklep o nakupu pisarniških potrebščin, mnenje o spremembi pravilnika za javne prevoze, razpravo o upravljanju rekreaterijev ter vprašanja svetovalcev.

Problem nameravanega preustroja kamnoloma Faccanoni bo glavna točka jutrišnje seje svetoivanskega rajonskega sveta, ki se bo sestal ob 19.30. Na dnevnem redu tudi preučitev zahtev prebivalcev Ul. Timignano.

PO TRŽAŠKEM AVTONOMNEM RAČUNU

IZMENJAVA DO KONCA AVGUSTA DOSEGLA 84,7 MILIJARDE LIR

V istem času lani je znašala 45,2 milijarde - Polovico vsega uvoza iz Jugoslavije predstavljata postavki «živina» in «meso»

Vrednost blagovne izmenjave med Trstom in sosednimi kraji SR Slovenije in SR Hrvatske je v prvih osmih mesecih letošnjega leta dosegla skupno 84,7 milijarde lir, kar predstavlja nov viden napredek v primeri z ustreznim razdobjem lanskega leta, ko je izmenjava dosegla vrednost 45,2 milijarde lir.

V razdobju januar-avgust letošnjega leta smo iz Jugoslavije uvozili na Tržaško za 38,8 milijarde lir blaga, promet v nasprotni smeri pa je znašal 45,9 milijarde. Za primerjavo naj zabeležimo, da je znašal uvoz na Tržaško v istem razdobju lani 27,5, promet v nasprotni smeri pa 17,7 milijarde lir.

V uvozu iz sosednih republik je tudi v tem času, daleč pred drugimi blagovnimi vrstami prevladovala postavka «živina in meso», na katero odpade približno polovica vsega uvoza. Če razčlenimo to postavko, dobimo namreč naslednje vrednosti: živo govedo 9,7 milijarde, goveje meso 5,5 milijarde in živi konji 4,7 milijarde lir, medtem ko predstavljajo razliko pošiljke druge živine in mesa ter mesnih izdelkov. Nadaljnja močna postavka v uvozu je postavka kovinskih izdelkov, na katero je odpadlo 6,3 milijarde uvoza, skoraj na isti višini je postavka «žagan in rezan les» (6,2 milijarde), medtem ko nastopajo druge blagovne postavke z znatno manjšimi vrednostmi. V to kategorijo spadajo na primer kemikalije (1,2 milijarde), betonski kalupi (758 milijonov), tekstil (607 milijonov), plastične mase (554 milijonov), avtomobilski deli in pnevmatike (509 milijonov), itd.

Iz Trsta pa smo v prvih osmih mesecih letošnjega leta odpremili čez mejo naslednje pošiljke: proizvode kemične industrije za 12,6 milijarde, umetne smole in plastične mase za 6 milijard, stroje, tehnične in električne naprave za 5,9 milijarde, žive živali in proizvodne živalskega izvora za 4 milijarde, tekstilne surovine in izdelke za 3 milijarde, navadne kovine in ustrezne izdelke prav tako za 3 milijarde, ter les in lesne izdelke za 1.5 milijarde lir. Z manjšimi pošiljkami nastopajo še proizvodi živilske industrije, mineralni proizvodi, keramika, steklo in podobni izdelki, vozila itd.

Sodstvo odredilo zaprtje delavnice v Ul. Concordia

V prejšnjih dneh smo mnogo pisali o sporu med lastniki mehanične delavnice in stanovalci bližnjih hiš na Ul. Concordia. Kot je znano, so pred nekaj meseci lastniki nekega skladišča spremenili svoje prostore v mehanično delavnico in s tem vzbudili protest pri sosedih. Prebivalci so uprizorili pred tedni tudi protestno manifestacijo na Trgu Unità in dosegli od prefekture in občine zagotovilo, da bodo pristojni organi čimprej poskrbeli za ugodno rešitev problema. In res, njihove obljube niso bile jalove. Pred tednom dni so lastnikom delavnice uročili odlok tržaške občine, ki je odrejal prepoved nadaljnjega delovanja delavnice in čimprejšnjo preureditev prostorov delavnice tako, da bi se ponovno spremenila v skladišče. Kljub odloku pa je delavnica nadaljevala s svojim poslovanjem. Včeraj pa so po nalogu tržaškega sodstva orožniki zaplenili stroje in odredili zaporo delavnice. S tem so prebivalci Ul. Concordia dosegli pomembno zmago pri izbojevanju svojih pravic. Njihova zmaga pa ni dokončna, saj bodo lastniki delavnice verjetno vložili priziv na deželno upravno sodišče.

URADNA PREDSTAVITEV REPERTOARJA ZA SEZONO 1981/82

Z Verdijevim Nabuccom začetek operne sezone gledališča Verdi

Glavno žensko vlogo bo pela beograjska sopranistka Radmila Bakcović, nastopila pa bo tudi naša Nora Jankovič - Na repertoarju 9 del

Tržaško operno gledališče Verdi bo začelo sezono 1981-82 27. oktobra z otvoritveno premiero Verdijeve opere Nabucco, sicer pa je na repertoarju sezone, ki bo trajala 4. maja prihodnjega leta, devet del, kar potrjuje življenjskost gledališča Verdi in solidnost njegovega vodstva.

Operno sezono 1981-82 je med včerajšnjo tiskovno konferenco v Časnikarskem krožku v nadrobnostih predstavil umetniški vodja gledališča Raffaello de Banfield, ki je ob tem tudi poudaril težave, ki jih imajo operna gledališča v Italiji pri angažiranju solistov in dirigentov zaradi kroničnega pomanjkanja sredstev. Opero Nabucco bo dirigiral Oliviero de Fabritiis v režiji Daria dalla Corteja, v glavni ženski vlogi pa bo nastopila izvrstna beograjska sopranistka Radmila Bakočević, ki je ena od štirih-petih pevk na svetu, ki obvladajo to vlogo. Glavno moško vlogo bo pel finski baritonist Kari Nurmela, med ostalimi nastopajočimi pa je tudi naša tržaška slovenska mezzosopranistka Nora Jankovič.

Naslednja opera na repertoarju bo Wagnerjeva Valkira pod taktirko Friedrica Pleyerja, v režiji Wolf-Dietra Ludwiga in s scenami Dominika Hartmanna. Med pevci so nekatera velika evropska imena, kot na primer Ute Maria Flake, Ruza Baldani, Anthony Raffell in drugi.

Tretja po vrsti bo priljubljena Puccinijeva opera «La Bohème» z dirigentom Quadrijem in Mario de Francesco (v alternaciji z Rito Lantieri) v vlogi Mimi. Po daljšem času bomo spet lahko poslušali Saint-Saensovo opero «Sanson in Dalila» z dirigentom Pinchasom Steinbergom, z našim kriškim rojakom tenoristom Karlom Cossuttom v glavni moški vlogi in z novo zvezdo opernih gledališč, Bolgarko Petro Malakovo, v glavni ženski vlogi.

V februarju bosta na sporedu dve deli v enem samem večeru in sicer romantična pantomima «Favola» tržaškega skladatelja Giampaola Corala v prvi absolutni izvedbi pod taktirko Gerta Meditza in v koreografiji Flavia Bennatija, ter opera v enem dejanju Enriqua Granadosa «Goyescas» v prvi tržaški izvedbi z istim dirigentom Meditzem.

Sledila bo lirična komedija Arriga Boita «Falstaff» z dirigentom Danielom Orienom z Ilvo Legabue, Fiorello Pediconi, Nucci Condojem in Kubancem Hugom Marcosom v glavnih vlogah.

Dirigentu Massimu de Bernardu in režiserju Antonellu Madau Diazu je zaupana izvedba Cimarosove opere «Il matrimonio segreto» s simpatično sopranistko Danielo Mazzucato v glavni vlogi. Sledila bo absolutna novost za Italijo, nacionalna poljska opera «Halka» skladatelja Stanislava Moniuszka s poljskim dirigentom Antonijem Witom in poljskim koreografom Zbigniewom Killinskim ter s Floriano Sovillo v glavni vlogi.

Sezona se bo končala kot je že v tradiciji, z Delibesovim baletom «Sylvia» v koreografiji Laszla Seregije in v izvedbi baleta Madžarske državne opere iz Budimpešte, mojstrskega interpreta baleta Spartacus.

Abonmajske cene bodo v poprečju višje za 15 do 20 odstotkov, kar je še vedno pod inflacijsko stopnjo.

Pred samo podrobno predstavitvijo repertoarja sta podpredsednik upravnega sveta Giorgio Cesare in ravnatelj gledališča Giampaolo de Ferra z zaskrbljenostjo pa tudi z razumljivo kritičnostjo opozorila na izredno zapleten in težak finančni položaj, v katerem se nahajajo vsa italijanska operna gledališča zaradi pomanjkanja zakona, ki bi omogočil ustrezno programiranje operne dejavnosti in s tem povezano finansiranje opernih gledališč. Teh stvari ni mogoče več reševati s tamponskimi zakoni iz enostavnega razloga, ker zaradi zamujanja pri nakazovanju sredstev rastejo pasivne obresti, kar dejansko pomeni — kot je priznal sam Andreotti — da gledališča delajo predstave za banke. V tej zvezi se je ravnateli de Ferra dotaknil tudi obstoječih zakonskih predlogov za ureditev vprašanja opernih gledališč in pri tem ugotovil, da vladni zakonski predlog ni sprejemljiv ker teži k privatizaciji opernih gledališč, zakonska predloga KPI in PSI pa da poudarjata le socialno vlogo gledališč, ničesar pa ne predvidevata, kako naj se gledališča upravljajo in s kakšnimi sredstvi.

Predstavniki gledališča Verdi so prav tako opozorili na izredno slabo stanje gledališkega poslopja, ki je potrebno temeljite rekonstrukcije in modernizacije brez česar kmalu ne bo več mogoče prirejati v njem predstav.

15. OKTOBRA BO PO VSEJ ITALIJI STEKLO LJUDSKO ŠTETJE

Slovenci moramo zelo pozorno spremljati organizacijski ustroj bližnjega popisa

Koliko bo med popisovalci pripadnikov naše narodnostne skupnosti? - Preprečiti vsakršno manipulacijo in kršenje ustavnih pravic - Potreba in nujnost uradnih informacij

V četrtek, 15. oktobra, bo po vsej Italiji stekla akcija splošnega popisa prebivalstva in gospodarskih dejavnosti, ki bo odražala stvarno stanje v noči med 25. in 26. oktobrom. Popis, ki ga nekateri imenujejo tudi ljudsko štetje, prireja Državni zavod za statistiko (ISTAT) in se odvija približno vsakih deset let. Resnici na ljubo, doslej podobni ljudski popisi v Italiji niso dosegli zaželenih rezultatov, tako zaradi birokratskih zapletov, ki vedno negativno pogojujejo potek popisov, kot tudi zaradi organizacijskih delno tudi političnih težav, ki v drugi fazi velikokrat preprečijo, da bi rezultati štetja sploh prispevali k poznavanju realnega stanja v državi. Vsekakor je tudi letos stekel ogromni birokratski mehanizem, ki že zaposluje na tisoče državnih funkcionarjev, občinskih uslužbencev in v bližnji bodočnosti tudi popisovalcev, ki bodo osebno razdeljevali družinam popisne pole ter jim nudili informacije v zvezi z izpolnjevanjem vseh obrazcev.

Prefekture so poverile koordinacijo celotnega popisa trgovinskim zbornicam, za direkten potek akcije ter za vse organizacijsko poslovanje pa so neposredno odgovorne posamezne občine, ki so že ustanovile v svoji sredi odbore za bližnje ljudsko štetje. V tržaški občini bo tako zaposlenih 560 popisovalcev, ki bodo razdeljeni po vseh dvajsetih rajonih in bodo o svojem delu direktno odgovarjali pristojnemu občinskemu funkcionarju. Kar zadeva sprejem v službo teh popisovalcev je v tržaški občini že prišlo do njihove izbire in do uradnih imenovanj, ki pa bodo objavljena šele v prihodnjih dneh. Sindikat javnih uslužbencev CGIL je v zvezi s temi imenovanji že poslal županu Cecoviniju pismo, v katerem protestira zaradi domnevnih nepravilnosti, do katerih naj bi prišlo pri sestavi teh lestvic ter o celotni zadevi zahteval sestanek z občinskimi upravitelji, ki bo verjetno na sporedu danes ali jutri. Za nas Slovence bo zelo zanimivo vedeti, koliko teh popisovalcev bo pripadnikov naše narodnostne skupnosti in kakšna bo njihova teritorialna razdelitev. Ob zadnjem splošnem popisu leta 1971 so slovenske popisovalce večinoma pošiljali na Kras ali v predmestje, v središču mesta pa je bilo zelo malo popisovalcev, ki so obvladali slovenščino. S tem so takrat hoteli že predhodno dokazati, da v mestu živi zelo malo Slovencev. Bomo videli, kako bo letos!

Na vsa ta vprašanja, ki so vsaj navidez le organizacijskega značaja (v resnici pa ni tako), bomo morali biti Slovenci zelo pazljivi ter vsako kršenje zakonskih norm in pravic naše skupnosti bomo morali takoj prijaviti pristojnim organom, ki morajo delovati v duhu spoštovanja ustavnih načel. Tudi s tem popisom se pri nas odpira pereče in žal vedno aktualno vprašanje neposrednega ali posrednega preštevanja pripadnikov naše narodnostne skupnosti, psiholoških pritiskov na naše ljudi in vsakovrstnih manipulacij z našim obstojem in razvojem, ki smo jih bili v preteklosti že tolikokrat deležni. Pred desetimi leti smo na lastni koži preizkusili, kako so nas nekateri vladni krogi na vsak način hoteli prešteti in na podlagi številk nato izglasovati morebitno zakonsko zaščitno normo. Z velikim mobilizacijskim zanosom smo vseh komponent naše skupnosti smo tokrat to podlo namero preprečili in dosegli, da v bodočnosti ne bo v popisnih polah izrecnega vprašanja o narodnostni pripadnosti posameznika.

Do začetka štetja manjka približno petnajst dni, tudi v uradnih krogih pa ni še povsem jasno, kako bo potekal popis v odnosu do Slovencev v Italiji. Naše organizacije so že pred časom zahtevale dvojezične pole za vse občine dežele Furlanije - Julijske krajine, kjer živijo Slovenci, da bi tako preprečile vsakršen pritisk v zvezi z izbiro italijanske ali morebitne slovenske popisne pole. Kaže, da vlada ni sprejela te zahteve in da bodo tudi letos (kot že leta 1971) na razpolago italijanske in slovenske popisne pole. Slednja naj bi imela tudi uradno veljavo in ne bi služila le kot napotek za izpolnjevanje italijanskega obrazca (fac-simile). Vsekakor to so sedaj samo govorice, v pričakovanju uradnih stališč ter informacij.

NA SESTANKU O DEŽELNEM RAZVOJNEM NAČRTU

Kritična ocena sindikatov o delovanju deželne vlade

Predvsem so pomanjkljivi stiki med odborom in predstavniki delavcev

Včeraj sta se sestali delegaciji deželnega odbora in deželnega tajništva sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL in razpravljali o deželnem razvojnem načrtu za triletje 1982-84. Delegacijo deželnega odbora je vodil predsednik Comelli, ki je uvodoma dejal, da je državni vladi že predočil družbeno-gospodarsko stanje v deželi, še posebej pa težko stanje v tržaški in goriški pokrajini. Dejal je nadalje, da se dežela ne more več opirati na posebne ukrepe, kot sta tržaški ali goriški sklad, ali pa celo nekateri povojni zakoni, pač pa je treba o vseh teh vprašanjih razpravljati v splošnem kontekstu, v katerega naj bi se vključile razne operacije. Predsednik Comelli je govoril o prizadevanjih dežele za refinansiranje zakona o obnovi in za razvoj celotne dežele.

Sindikalni predstavniki so se s svoje strani še kar kritično izrazili o delovanju odbora, predvsem kar se tiče pomanjkanja primernih stikov med sindikalnimi organizacijami in deželno vlado: zato so se zavzeli za tesnejše obojestransko prizadevanje, za uresničitev katerega se je obvezal sam predsednik Comelli. Delegaciji deželne vlade in sindikalne organizacije se bosta ponovno sestali v drugi polovici meseca oktobra, na seji pa bodo predstavniki delavcev podali poročilo o razvojnem načrtu.

Iz naftovoda pri Logu odtekalo kurilno olje

Na naftovodu, ki je spetjan od rafinerije «Aquila» do Visca pri Palmanovi, so včeraj dopoldne zabeležili okvaro na območju Loga v dolinski občini, ki je povzročila odtekanje kurilnega olja. Takoj ko so zabeležili okvaro so prekinili pumpanje olja, na kraj odtekanja olja pa je odšla posebna ekipa delavcev in tehnikov, ki naj bi ugotovila točen kraj okvare in jo odstranila.

Do sedaj še ni znano, koliko kurilnega olja je odteklo v zemljo Tržaški občinski zdravnik sicer zagotavlja, da olje ni onesnažilo bližnjih vodnih virov in da je položaj pod nadzorstvom.

● **S filmom «Ordinary People»** (Navadni ljudje) Roberta Redforda se bo jutri pričel filmski ciklus, ki ga organizira Italijansko-ameriško združenje. Film, ki je prejel 4 oskarje, bodo vrteli v originalni izvedbi v kinematografu Ariston.

Pri delu z električnim brusilnikom si je včeraj poškodoval roko 57-letni Giuseppe Utzeri iz Villasalta pri Cagliariju, ki je na obisku pri svaku v Videmski ulici 20. Zdraviti se bo moral približno 20 dni.

STO AVTOBUSNIH ČAKALNIC

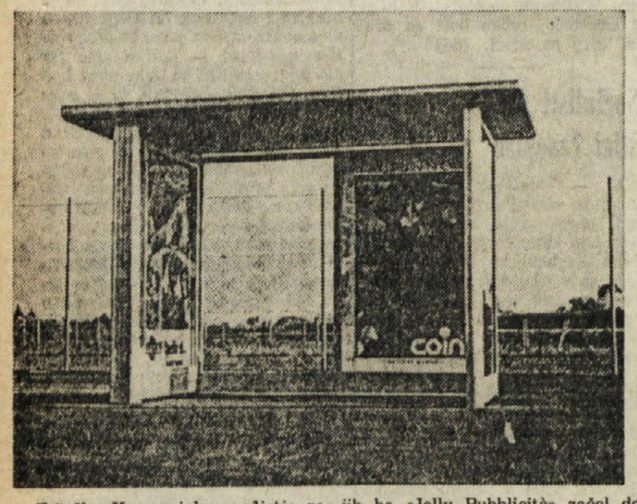

Tržaško Konzorcialno podjetje za prevoze je včeraj podpisalo z organizacijo «Jolly Pubblicità» iz Novente v pokrajini Padova pogodbo o dobavi sto večjih in manjših čakalnic, ki jih bo ACT postavil na najbolj izpostavljenih avtobusnih postajah v mestu in v okolici. Gre za konstrukcije iz aluminija, kakršen je prototip na naši sliki, ki jih bo «Jolly Pubblicità» začel dobavljati v najkrajšem času. Čakalnice bo ACT dobila praktično zastonj, kajti zanje bo izdala le simbolično vsoto 100.000 lir. Pač pa si je «Jolly Pubblicità» pridržala pravico, da bo za dobo 15 let prosto razpolagala z ohišjem novih čakalnic za oglaševanje.

NESREČA NA GRADBIŠČU V ULICI MADONNINA

Usodni padec delavca z zidarskega odra

40-letni Marcello Lazzari je uro po sprejemu v bolnišnico podlegel poškodbam

Včeraj popoldne približno ob 14. uri se je na dvorišču stavbe št. 38 v Ul. Madonnina pripetila nesreča na delu, za posledicami katere je izgubil življenje 40-letni delavec Marcello Lazzari iz Ul. Sinico 8.

Lazzari je kot samostojen delavec opravljal nekaj del za gradbeno podjetje «Giuliana restauri Tergeste» ki obnavlja omenjeno stavbo, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov zgrmel z 12 metrov visokega zidarskega odra in obležal v mlaki krvi. Delavci, ki so delali na gradbišču, so mu takoj priskočili na pomoč in poklicali rešilca, ki ga je nezavestnega odpeljal v tržaško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje. Tu so dežurni zdravniki ugotovili, da ima poleg številnih udarcev in odrgnin še hud pretres možganov z možnim zlomom lobanje ter številne notranje poškodbe. Njegovo zdravstveno stanje je bilo brezupno in je že uro po sprejemu v bolnišnico podlegel poškodbam.

Na kraj nesreče so prišli tudi agenti letečega oddelka tržaške kvesture, ki so se pozanimali za dinamiko nesreče. Od dveh zidarjev, ki sta prisostovala nesreči, so izvedeli, da je Lazzari padel z glavo navzdol in to med odrom in zidom.

Večja luža na cesti je včeraj ob 8.30 botrovala lažji prometni nesreči. 32-letni Giorgio Ravalico iz Briščkov 42/b se je pri vojašnici na cesti Prosek - Opčine z avtomobilom znamke renault izognil luži in trčil v avtomobil znamke opel, ki ga je vozil 20-letni Paolo Borroni iz Ul. Isola d'Istria 1. Z njim se je vozil še 20-letni Fabio Rossi iz Ul. Bergamini 12. Vsi trije so bili lažje ranjeni in bodo ozdraveli v tednu dni.

LEVSTIKOVI DNEVI V KULTURNEM DOMU

O pomenu Martina Krpana in njegove trajne veljave

Na to temo je predaval prof. Silvo Fatur - Danes bo Bratko Kreft govoril o Levstikovi dramatiki

Spet je bila mala dvorana Kulturnega doma polna mlajših in starejših poslušalcev, ki jih očitno tematika povezana z imenom Frana Levstika zanima. Včeraj je bila namreč ponovno na sporedu tema, ki je veliko obetala in ki bi prav gotovo vzbudila pozornost tudi v drugačnem prostoru in okoliščinah. Po običajni predstavitvi predavatelja s strani predsednika NŠK dr. Škerla, je namreč prof. Silvo Fatur imel drugo predavanje v sklopu «Levstikovih dnevov» in sicer na temo Martina Krpana.

Predavatelj je najprej skušal postaviti Martina Krpana v njegov «rojstni kraj» in pri tem poudaril, da gre najverjetneje za okolico okrog Pivke, nato pa si je prizadeval ponazoriti družbene in politične razmere časa, ko je Levstik svoje znamenito delo pisal. O sami vsebini in pomenu Martina Krpana pa je dejal, da je to v didaktičnem smislu zgodba za otroke (značilna hiperbolika), ki pa vendarle preraste v višjo sporočilnost in veljavo. Zanimiva je bila tudi predavateljeva teza o Krpanovem mitu, ki je zrastel iz slovenske zaverovanosti vase, torej iz prebujajoče se samozavesti slovenskega naroda. Seveda je prof. Fatur govoril tudi o drugih značilnostih dela, o epskih razsežnosti in ljudskem jeziku, pri čemer mu je z odločilnim branjem odlomka iz Martina Krpana pomagala članica SSG Bogdana Bratuževa.

Kljub vsej povednosti in pomembnosti predavanja pa se ne moremo znebiti vtisa, da je bilo izvajanje nekoliko preveč «šolsko» in še zdaleč ni zaobjelo vseh implikacij, ki so delo samo porodile. Tako ni bil niti poudarjen pomen, ki ga ima Martin Krpan za slovensko književnost, niti vzgib, ki je Levstika vodil, da ga je napisal. Skratka, povsem je odpadel teoretični del, ki je nemara še najbolj zanimiv, da prikaže pretehtano veljavnost prvega izrazitejšega realističnega slovenskega teksta. Vse to pa je bilo za predavanje omejevalno, kajti sinočnje izvajanje ni izpolnilo pričakovanj izjemno številnega občinstva.

Zaključena razstava «Transportlegno 81»

Na sejmišču pri Montebelu se je sinoči zaključila razstava tehničnih naprav za manipulacijo, skladiščenje ter mehansko in kemično obdelovanje lesa z naslovom «Transportlegno 81». Razprava, v okviru katere je nastopilo 30 podjetij, je doživela uspeh tako kar zadeva opravljene kupčije, kakor tudi glede obiska: ogledalo si jo je namreč večje število strokovnjakov iz naših krajev in iz notranjosti Italije, pa tudi iz tujine, predvsem iz sosedne Jugoslavije in Avstrije.

Organizatorji so še posebej zadovoljni z uspehom mednarodnega posveta o problemih, ki se nanašajo na manipulacijo lesa v «timber terminalih». Posveta so se udeležili nekateri vidni strokovnjaki s tega specifičnega področja iz Italije in iz tujine, prisotni pa so bili tudi predstavniki najvažnejših pristanišč ob italijanski in jugoslovanski obali Jadranskega morja. Transportlegno se bo obnavljal vsako drugo leto, ter bo torej njegova druga izvedba jeseni 1983. leta. Za mednarodni posvet v njegovem okviru pa so načelno že izbrali temo, ki se bo nanašala na uporabo raznih snovi za impregnacijo in drugačno zaščito lesa.

TUDI TOKRAT NE BO ŠLO BREZ ZAGAT IN ZMEŠNJAV

Z jutrišnjim dnem velik del zdravstvenih storitev pod KZE

Jutri bo velik del zdravstvenih storitev, ki jih je doslej upravljal zdravstveni konzorcij, uradno prešel na druge organizme, predvsem pa na krajevno zdravstveno enoto, ki jo predvideva zakon o zdravstveni reformi. Ustanov, ki bodo prešle pod novo upravo, je veliko in sicer: zdravstveni center za socialno oskrbo, pokrajinski center proti tuberkulozi, center za motorično vzgojo, pokrajinski laboratorij za higieno in profilakso, center za prevencijo in zdravljenje rakastih obolenj, urad za higieno, zdravstveni konzorcij, urad pokrajinskega zdravnika, občinska in pokrajinska veterinarska služba in pokrajinska psihiatrična služba. Vse te storitve bodo torej z jutrišnjim dnem prešle pod upravo krajevne zdravstvene enote, s prvim januarjem prihodnjega leta pa bodo prešle pod zdravstveno enoto tudi vse bolnice in nekatere druge ustanove.

Ta «prehod» zdravstvenih storitev nikakor ni enostaven, razlogov je za to več, med drugim tudi ta, da so se stvari po zdravstveni reformi odvijale v novo smer zelo počasi, ali pa se sploh niso odvijale, tako da je potrebno reševati številna vprašanja zadnji trenutek, ko pa bi morala biti okvirno že rešena, oziroma, predvidene bi morale biti že rešitve. Primer takšne zagate je na primer urad za higieno; zdravstveno osebje urada bo prešlo pod krajevno zdravstveno ustanovo, številni uradniki pa ne, čeprav so del ustanove. S problemom razmestitve osebja se srečuje tudi urad pokrajinskega zdravnika. Našteli smo le dva izstopajoča primera izmed tolikih, ki jih bo treba rešiti. Kakorkoli že, tudi tokrat zmešnjav ne manjka . . .

Nestrpno čakanje na odgovor iz Rima

Že vrsto let odhaja po nekaj naših šolnikov na izpopolnjevalni študij v Ljubljano. Tako se je tudi letos, ob razpisu natečaja, javilo za izpopolnjevanje v Sloveniji več kandidatov. Njihove prošnje je, kot običajno, pregledala pristojna komisija na deželnem šolskem uradu, ki je tudi izbrala pet šolnikov in njihova imena posredovala šolskemu skrbništvu. Le-to je sklicalo izbrane, da so lahko v primernem roku vložili na ministrstvo za šolstvo prošnjo za oprostitev od pouka v novem šolskem letu. Brez privoljenja ministrstva namreč ne bi mogli zapustiti delovnega mesta in siediti predavanjem na ljubljanski filozofski fakulteti. Prošnje so odromale 24. julija s skrbništva v Rim, od takrat pa ni bilo več o njih ne duha ne sluha.

Zamuda pri odobritvi prošenj je že ob začetku šolskega leta povzročila nemalo težav pri nameščanju učnega osebja. Izbrani šolniki sedaj normalno poučujejo, suplenti pa čakajo, da jih bodo nadomestili, ko bo iz Rima končno prišlo privoljenje. Študij se bo v Ljubljani začel čez nekaj dni, tako da so si nekateri že priskrbeli sobe in prenočišča, kar predstavlja zanje že sedaj določeno finančno breme. Dovoljenja z ministrstva pa ni od nikoder...

V GREGORČIČEVI DVORANI

Jutri predavanje o problemih Indijancev

Komite za solidarnost z bojem ameriških ljudstev in mladinski odsek SKGZ vabita na predavanje «Indijanci danes». Predavala bosta dva predstavnika zveze šestih irokeških plemen. Orisala bosta nekaj aspektov današnjega indijanskega življenja in njihovega boja za suverenost. Predavanje bo jutri, 1. oktobra, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

Ob izgubi dragega očeta izrekajo Robiju Parovelu in družini iskreno sožalje sošolci, profesorji in ravnateljstvo šole Ivan Cankar.

Ob izgubi drage mame izreka Anici in družini občuteno sožalje ženski pevski zbor Prosek - Kontovel.

Ob hudi izgubi žene Olive izreka Josipu Štokj in svojcem iskreno sožalje sekcija Komunistične partije Prosek - Kontovel.

Ob smrti dolgoletnega pevca Stanislava Petarosa izreka PD Slovenec svojcem iskreno sožalje.

Dne 28. septembra nas je nenadoma zapustil

STANISLAV PETAROS

Pogreb bo jutri, 1. oktobra, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Borštu.

Žalostno vest sporočajo: žena Marija, hčeri Viktorija in Marčela, sin Stanislav in vsi sorodniki

Trst, 30. septembra 1981
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Vsem, ki so kakorkoli počastili spomin našega preljubega očeta

dr. DRAGA DOLGANA

najprisrčnejša hvala.

Sveta maša zadušnica bo jutri, 1. oktobra, ob 8. uri v cerkvi v Škednju.

Sin Vladimir

(Občinsko pogrebno podjetje)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

REPERTOAR

ZA SEZONO 1981-82

V ABONMAJU

Ferdo Kozak	PUNČKA, drama
Eduardo De Filippo	DOLGONOGE LAŽI, komedija
Federico Garcia Lorca	KRVAVA SVATBA, drama
Nikolaj V. Gogolj	ŽENITEV, komedija
Molière	DON JUAN, komedija, gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice.
Tone Partljič	NA SVIDENJE NAD ZVEZDAMI, satirična komedija, gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega
Wasserman Leigh	ČLOVEK IZ MANČE, glasbena komedija, gostovanje Komedije iz Zagreba

IZVEN ABONMAJA

Matjaž Kmecl	INTERVJU, igra
Victor Lanoux	ODPIRAČ, groteska
Pavel Golia	JURČEK, mladinska igra

PROGRAM ZA ŠOLE

Fran Levstik	MINISTER GREGOR PA NIČ
Ace Mermolja	40 LETNICA USTRELITVE PINKA TOMAŽIČA IN TOVARIŠEV

VRSTA ABONMAJEV V TRSTU

Red A (premierski)
Red B (prva sobota po premieri)
Red C (prva nedelja po premieri)
Red D (mladinski v sredo)
Red E (mladinski v četrtek)
Red F (druga sobota po premieri)
Red G (popoldan na dan praznika)
Red H (mladinski)
Red I (mladinski)
Red J (mladinski)

CENE ABONMAJEV ZA SEDEM PREDSTAV

	Premiera	Ponovitve
Parter	32.000 lir	23.000 lir
Balkon	13.500 lir	13.500 lir

Slovensko stalno gledališče razpisuje (razen za premiere v Trstu) tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji družinski član doplača 13.500 lir. Mladinski abonma velja za vse sedeže in stane prav tako 13.500 lir. Po isti ceni nudimo abonma tudi invalidom. Abonmaja red F in red G staneta 18.000 lir.

Vpisovanje abonentov še danes, 30. septembra od 10. do 12. in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265, 734269.

Razna obvestila

SPDT prireja jutri, 1. oktobra, v mali dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio 4) s pričetkom ob 20.30 predavanje inž. Aleša Kunaverja, vodje odprave, o osmi jugoslovanski alpinistični odpravi v Himalajo z naslovom «Lhotse 81». Predavanje bo opremljeno z barvnimi diapozitivi.

KD Vesna prireja v nedeljo, 4.10 ob 11. uri v domu A. Sirk v Križu odprtje razstave slik Viktorja Sulčiča, rojaka, ki je živel in se uveljavil v Argentini. Uvodna beseda prof. Milko Rener, sodelovala pa bosta član SSG Livio Bogatec ter kitarist Igor Starc.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da se bo v šolskem letu 1981 - 82 nadaljevala zborovodska šola. Prosimo, da lanski obiskovalci potrdijo svoj vpis še danes, 30. t.m. Telefon 767-303.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da sprejema prijave za seminar animatorjev gledaliških skupin še danes, 30. septembra.

KRUT obvešča, da bo odhod avtobusa v Strunjan jutri, 1. oktobra, točno ob 16. uri s Trga Perugino. Vljudno prosimo za točnost.

Pri Goethe inštitutu v Ul. Carducci 15 se nadaljuje vpisovanja v tečaje nemškega jezika do 2. oktobra vsak dan od 17.00 do 19.30.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 30. septembra
JELKA
Sonce vzide ob 6.02 in zatone ob 17.48 — Dolžina dneva 11.46 — Luna vzide ob 8.02 in zatone ob 19.13.
Jutri, ČETRTEK, 1. oktobra
SEVER

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 20,8 stopinje, najnižja 14,8, ob 18. uri 17 stopinj, zračni tlak 1011,3 mb narašča, veter 27 km na uro severovzhodnik, vlaga 73-odstotna, padlo je 1,2 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Maria Antonietta Turco, Dean Grimalda, Marco Bertetti, Diego Candian.

UMRLI SO: 74-letni Mario Braini, 80-letna Colomba Carichini vd. Tomasoni, 81-letni Gino Macchioro, 88-letni Luigi Zaro, 51-letna Ottavia Zennaro, 71-letna Maria Ignognaro vd. Pustianaz, 79-letni Alfredo Tonut, 72-letna Virginia Diviacchi vd. De Mori, 68-letni Gino Gallani, 59-letna Velia Devidè por. Piani, 69-letni Egidio Scaggiante, 81-letna Maria Tomsich vd. Grandus, 56-letni Mario Vattovani, 68-letni Nestore Brimsek, 74-letni Luigi Floreani, 62-letna Alice Merluzzi vd. Ricci.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50. **(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)** Ul. Oriani 2 in Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Oriani 2 in Trg Venezia 2.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226 165; Občine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200 121; Sesljan: tel. 209 197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Kino

Ariston 17.00 «The blues brothers».
Ritz 17.00 «Excalibur»
Eden 17.30 «L'angelo della vendetta». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.30 «Storie di ordinaria follia». O. Muti, B. Gazzara. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 17.00 «Le facce della morte». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.00 «Sfinge». L. A. Down, F. Langella.
Aurora 16.30 «Per qualche dollaro in più».
Capitol 16.30 «I falchi della notte». S. Stallone.
Moderno 16.30 «Campo di cipolle».
Mignon 16.30 «L'assassino ti siede accanto». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 15.00—22.00 «Orgasmo proibito». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.00—22.15 «Goccie d'amore». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 17.00 «Johanna la porno farfalla». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.00 «Ereditiera super porno» Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 «Le quattro porno amiche». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Prosveta

Vaje folklore se pričnejo v soboto, 3 oktobra, ob 16. uri. Prijave za vpis vsak dan na tel. št. 211161.

Šolske vesti

Šola Glasbene matice vabi vse fante, ki bi jih zanimalo peti v mešanem mladinskem zboru, da pridejo na sestanek danes, 30. t.m., ob 19. uri na šolo Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

Čestitke

Danes praznuje 80. rojstni dan FRANCKA KRIŽMANČIČ iz Bazovice. Vse najboljše ji želita družini Križmančič in Micali.

Danes praznujeta 20-letnico poroke TANJA in ALBERT BARACCI. Zdravja, sreče in zadovoljstva na nadaljnji življenjski poti jima želita sin Robi in mama Olga.

Danes praznuje rojstni dan nono RINO iz Trebč. Obilo zdravja in zadovojstva mu želi mala Irina skupno s starši.

V Gropadi praznuje danes svoj rojstni dan NEVINA MACAROL. Vse najboljše ji iz srca vošči mož Mitja.

Danes praznuje FRANCA PETAROS po domače Strahova iz Bazovice 80. rojstni dan. Zdravja in zadovoljstva ji želi družina Pečar, posebno Pepi.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

Izleti

Združenje Union - Podlonjer priredi 4. oktobra enodnevni izlet v Hrastovlje z ogledom fresk, nato skozi komaj dokončan predor pod Učko do Moščeničke Drage. Odhod bo ob 7. uri izpred sedeža dežele (Oberdankov trg). Vpisovanje v petek od 17. do 19. ure. Tel. (040) 64459 ali (040) 732858.

Tržaška federacija KPI prireja od 3. do 8. novembra 1981 letalski izlet v Sovjetsko zvezo. Vse informacije dobite v večernih urah na tel. štev. 220213. Izlet sovpada s proslavo oktobrske revolucije. Cena izleta je približno 500.000 lir, vpisuproslavo oktobrske revolucije. Vpivanje do 4. oktobra, izlet stane približno 500 tisoč lir.

PD Slovenec priredi 11. oktobra enodnevni društveni izlet v Ljubljano, Kumrovec in Donje Stubice. Vpisovanje v društvenih prostorih vsak večer od 20. do 21. ure.

Prispevki

V spomin na Riccarda Gustina darujeta Franka in Franko 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na sveža grobova Silvestre Grgič in Matije Grgiča iz Padrič daruje družina Grgič (Zelcetova) 15.000 lir za Sklad narodnih noš v Bazovici.

V počastitev spomina očeta Antona Štoke in brata Marjana daruje Štefanija 20.00 za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 20.000 lir za sekcijo KPI «M. Štoka» Prosek - Kontovel.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gledališka šola SSG

Si kdaj pomislil kaj je gledališče?

Če še nisi, smo mi pomislili nate.

Letos odpiramo v Trstu in v Gorici gledališko šolo za vse tiste, ki bi želeli na drugačen način spoznavati sebe in svet, v katerem živijo. Ker menimo, da je gledališče tudi ena od možnosti življenja, te vabimo v našo šolo, ki jo letos odpiramo za I. in II. letnik: se pravi za vse tiste, ki so jo že obiskovali, pa tudi za vse ostale, ki je še niso.

Vpisovanje in podrobnejše informacije od 8. do 14. ure še danes, 30. t.m., v upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734-265, ali v Gorici na sedežu Zveze kulturnih društev, Ul. Della Croce 3, tel. 844-95, od 11. do 14. ure in od 16. do 18.30.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

BAMBIČEVA olja iz leta 1949 «Na juriš», «Vojna vdova», «Brezposelni» s poudarjenimi sencami predmetov izven vidnega polja slike, naj proti nagradi koprski lastniki slik prefotografirajo za njih avtorja. Bambič, Ul. delle Docce 12, 34128 Trst - telefon 040 / 572734.

IŠČEM gospodinjsko pomočnico za poldnevno zaposlitev vsak dan. Telefon 040 - 755262.

15-LETNI fant išče zaposlitev kot vajenec v elektrikarski, instalaterski ali avtomehanični stroki. Telefon 040/229392.

PRODAJAM vpeljano ribarnico v okolici Trsta. Informacije v uradnih urah na tel. št. 040/62-928.

CVETLIČARNA sprejme v službo vajenko/ca. Telefon 040 - 795052.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu ima na razpolago v skladišču III. Trasversale Est (Industrijska cona) - tel: 817-325, prvovrstno črno in belo grozdje za vino.

PRODAM avto ford 1200 ghia - 1600 HP, letnik 1974, prevoženih 80 tisoč km v odličnem stanju. Naslov na oglasnem oddelku Primorskega dnevnika.

PRODAM novo stanovanje veliko 70 kv. m z vrtom - 150 kv. m pri Domju. tel. 040/228390

PRODAM delno neuporabljiv lesen «borjar» z ograjo in zložljivimi deli (velik približno 90 kv. m) Telefonirati v večernih urah na št. 040/220554.

ZAPOSLITEV v trgovini z nadomestnimi deli za kmetijske stroje nudimo prodajalcu z nekajletno prakso na tem področju. Plača po dogovoru in soudeležba pri dobičku. Interesenti naj pokličejo na štev. 0481/84-758 v delovnem času ali na 0481/85-728 v večernih urah.

PRODAM fiat 127 letnik 1971 v dobrem stanju in čoln znamke molinari 410 s prikolico in motorjem evinrude 25 HP. Tel. 040/826759 ob delovnem času.

KVALIFICIRANA tehnična risarka za gradbeno in opremljevalsko stroko — z administrativno izobrazbo išče primerno zaposlitev. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Zaposlitev».

V GORICI ali okolici iščem hišo ali zazidljivo zemljišče. Telefonirati po 20. uri na štev. (0481) 390-788.

ŠZ BOR išče podjetno osebo, ki bi prevzela društveni bar na stadionu «1. maj». Delovni čas od 15. do 21 ure. Ponudbe na oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod «DRUŠTVENI BAR».

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21
SAMO IZBRANO GROZDJE: BELO — ČRNO — MUŠKAT

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V GORICI

Odprtje Kulturnega doma v Gorici bo pridobitev za vse Slovence!

Predsednik teritorialnega odbora Mirko Primožič seznanil izvršni odbor s potekom priprav za svečano odprtje doma, ki bo v dneh od 27. do 29. novembra - Predlogi za sestavo teritorialnih in področnih odborov ter komisij

Predsednik teritorialnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze za Goriško, dr. Mirko Primožič, je na ponedeljkovi seji izvršnega odbora, ki je bila v Gorici, poročal o pripravah za skorajšnje odprtje goriškega Kulturnega doma. Kot je teritorialni odbor sklenil že na svoji prejšnji seji, je svečana otvoritev doma predvidena za 27. novembr. Obsegala bo najprej kratko svečanost nato pa uprizoritev izrecno za to priložnost napisane in uglasbene kantate. Avtor besedila kantate je pesnik Filibert Benedetič, uglasbitelj prof. Aleksander Vodopivec, režiser pa Jože Babič. Naslednjega dne, 28. novembra, bo druga otvoritvena svečanost z reprizo uprizoritve kantate, 29. novembra pa bo na sporedu telovadna akademija v telovadnici kompleksa Kulturnega doma.

Zaključna dela na zgradbi in samo opremljanje njenih interjerjev potekajo s pospešeno naglico, vzporedno pa teko tudi vse potrebne organizacijske priprave za izvedbo same otvoritvene svečanosti kakor tudi za programiranje nadaljnjih prireditev v domu. Predsednik teritorialnega odbora Mirko Primožič je ob tem izrecno poudaril, da odprtje Kulturnega doma v Gorici ni stvar samo goriških Slovencev ali samo goriškega dela SKGZ marveč celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in zato naj tudi otvoritvena svečanost izzveni v tem duhu.

Beseda je tekla tudi o poimenovanju doma in med mnogimi upoštevanja vrednimi predlogi je prevladal najbolj enostaven — Kulturni dom v Gorici, ker je v tem pojmu zajeta tudi telesna kultura.

Kako živo je pričakovanje na ta zgodovinski dogodek med goriškimi Slovenci dokazuje tudi uspeh nabiralne akcije, ki jo je izvedel teritorialni odbor in ki je presegla vsa predvidevanja. Sredstva iz te akcije bodo uporabljena za delno kritje umetniške opreme v domu.

Poročilo predsednika TO Primožiča so z nekaterimi podrobnostmi dopolnili še ostali goriški člani izvršnega odbora.

Pretežni del seje je izvršni odbor namenil obravnavi predlogov za sestavo teritorialnih in področnih odborov ter komisij. O tem so poročali predsedniki posameznih odborov, ki so pri sestavljanju poimenskih seznamov upoštevali tako določbe pravilnika kot zaključke razprave na prejšnji seji izvršnega odbora, ki je osredotočila pozornost zlasti na vprašanje čimvečje učindovitosti in avtonomije odborov. Izvršni odbor je vzel na znanje predloge, dokončno pa bo sestavo odborov moral potrditi glavni odbor, ki se bo sestal 24. oktobra. Predvideno razpravo o pravilniku je izvršni odbor prenesel na prihodnjo sejo.

V nadaljevanju seje je izvršni odbor razpravljal še o nekaterih tekočih vprašanjih, med drugimi o izvajanju sklepov, ki so bili sprejeti na prejšnji seji v zvezi s pobudo, da bi se enotna slovenska delegacija sestala z vsedržavnimi tajniki političnih strank in predsednikom vlade o vprašanju globalnega zaščitnega zakona, o intervencijah na deželi glede imenovanja slovenskih predstavnikov v odbor za razdeljevanje finančnih sredstev, o deželnem zakonu za kulturne dejavnosti, o zakonu o kraških rezervatih in še o drugih vprašanjih, med katerimi o letošnjem tradicionalnem srečanju manjšin sosednih držav, ki naj bi bilo tokrat prvič na Madžarskem v Železni županiji, najverjetneje 21. in 22. novembra v Szombathelyju ali Köszegu.

Saksida v deželnem avditoriju

V soboto zvečer so v deželnem avditoriju v Gorici odprli retrospektivo del slikarja Rudolfa Saksida. Razstava je nastala na pobudo in po zanimanju nekaterih posameznikov, ki že dolgo let spremljajo umetniško iskanje in snovanje Rudolfa Saksida, odprta pa bo do 16. oktobra. Avtorja je predstavil umetnostni kritik, profesor Milko Rener.

POOBLASTILO ŠOLSKEGA SKRBNIŠTVA

Čistilke lahko opravljajo tudi delo kuharic v vrtcih

Taka rešitev naj bi veljala še do konca šolskega leta - O sklepu so že razpravljali na skupščini neučnega in pomožnega osebja

Pred kratkim smo poročali, da je vprašanje priprave toplih obrokov v državnih otroških vrtcih tik pred rešitvijo. Te dni je goriško šolsko skrbništvo napravilo nov korak, ki bo prav gotovo ugodno vplival na to, da se bo ta zadeva čimprej in kar se da ugodno rešila. Šolski skrbnik je namreč pismeno pooblastil pomožno osebje v otroških vrtcih bivše ustanove ONAIRC, da v tekočem šolskem letu lahko opravlja tudi delo kuharic.

S tem je bila dejansko odpravljena še ena ovira, na poti iskanja rešitve. Čistilke, oziroma njihovi sindikalni predstavniki so doslej predvsem opozarjali na nevarnosti, ki so jim izpostavljeni pri delu v kuhinji, to je pri delu, za katerega pravzaprav niti niso zadolžene, niti plačane.

Sklep, oziroma pooblastilo šolskega skrbništva so na nekaterih ravnateljstvih že prejeli v ponedeljek in včeraj. Kakor smo izvedeli, so o tem sklepu tudi že razpravljali na skupščini neposredno zainteresiranih uslužbencev in njihovih sindikalnih predstavnikov, kjer sta prišli na dan dve stališči: starejše uslužbenke še naprej odklanjajo, da bi kljub pooblastilu kuhale, medtem ko se je večja pripravljenost na sodelovanje pokazala pri mlajših. Vsekakor pa bo najbrž potrebno počakati še nekaj dni, da se bodo stališča razjasnila.

Sindikalni spor v tržiški bolnišnici

Spor med upravo tržiške bolnišnice in uslužbenci, ki delajo v pralnici, traja že tri tedne. Uslužbenci zahtevajo izboljšanje delovnih pogojev ter da jim uprava prizna višjo kvalifikacijo. Zaradi dolgotrajnega spora so se v tržiški zdravstveni ustanovi že pokazale določene težave.

V soboto srečanje upokojencev tržiškega območja

Medobčinski konzorcij iz Škocjana ob Soči, ki skrbi za ostarele občane na tem območju in ki vsako leto prireja tudi poceni letovanja za upokojence, bo v soboto, 3. oktobra, priredil v Tržiču zaključni poletni praznik. Prireditev je namenjena predvsem ostarelim občanom, upokojencem in predvsem tistim, ki so letos in lani bili na počitnicah, za katere je poskrbel medobčinski konzorcij. Srečanje bo v novi šoli v Ulici Valentinis v Tržiču, s pričetkom ob 15. uri. Ker so se pojavile težave glede ureditve prevoza, konzorcij priporoča udeležencem, naj za prevoz poskrbijo sami. Na razpolago bo sicer nekaj avtobusov, oziroma kombijev, vendar bodo s temi prevažali le res najbolj potrebne občane in tiste, ki nimajo ugodnih prometnih povezav.

SEJA ŠOLSKEGA SINDIKATA

TEŽAVE ZA DIJAKE 5. LETNIKA UČITELJIŠČA

Priprave na srečanje šolnikov - Letos odboru poteka mandatna doba

Na svoji zadnji redni seji je Sindikat slovenske šole, tajništvo Gorica — razpravljal, med drugim, o sindikalni večerji za Martinovo, o bodočem rednem občnem zboru, o uvedbi 5. letnika učiteljišča in o raznih problemih slovenske šole ob novem šolskem letu.

Na sindikalno večerjo so toplo vabljeni vsi člani sindikata; povabljene bodo tudi šolske oblasti tostran in onstran meje ter zastopniki tržaškega tajništva. Ob tej priliki bo sindikat počastil nekatere šolnike, ki so z novim šolskim letom stopili v pokoj. Točen datum tega družabnega srečanja bo pravočasno javljen. Letos poteče sedanjemu odboru mandatna doba in bo potrebno izvoliti novi odbor. Sindikat jih namerava sklicati v začetku meseca decembra, in sicer v dopoldanskem času. Tokrat bo predavanje na temo, ki bo zanimala širok krog šolnikov.

Zanimanje za 5. letnik učiteljišča je tudi med goriškimi dijaki veliko. Priglasilo se jih je kar precej, vendar pa ne v takem številu, da bi omogočilo samostojen tečaj v Gorici; težko rešljivo je bilo tudi vprašanje učnih moči. Zato bodo morali zainteresirani na tečaj v Trst.

Sklepni del razprave je bil posvečen vprašanju prostorov nekaterih slovenskih šol.

STALIŠČE DELAVCEV ITALCANTIERIJA

Z DOPOLNILNO BLAGAJNO NI MOGOČE REŠITI KRIZE

Skupščina tudi v podjetju Detroit
Prihodnje dni manifestacija v Trstu

S posegom po dopolnilni blagajni ni mogoče reševati dolgotrajne krize ladjedelništva. Tako je stališče delavcev in uslužbencev tržiške ladjedelnice, ki so se včeraj dopoldne sestali na skupščini ter razpravljali o težkem položaju, v katerem se je zopet znašlo podjetje, ki je skorajda brez naročil.

Edina pametna in sprejemljiva rešitev je v dejstvu, da vlada začne končno izvajati načrt o ladjedelništvu. Na skupščini je govoril član deželnega vodstva enotne sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL Gianni Santin.

Skupščino so imeli tudi v podjetju Detroit, kjer so sicer deloma obnovili proizvodnjo, vendar je stanje slej ko prej precej negotovo. Že spet primanjkuje surovin. Delegacija sindikalnih delavcev in uslužbencev podjetja je včeraj obiskala tudi tržiškega župana Blasiga, na skupščini pa so se odločili, da obnovijo sindikalni boj. Tako bo v prihodnjih dneh prišlo do manifestacije v Trstu.

Nov kontrolni stolp na letališču v Ronkah

Na deželnem letališču v Ronkah so včeraj dopoldne končno izročili namenu nov kontrolni stolp z najsodobnejšimi napravami za nadzor vzletov in pristajanja letal. Prav v zvezi s kontrolnim stolpom so se lani pojavile precejšnje polemike glede stopnje varnosti na deželnem letališču. Vse kaže, da so tovrstne težave zdaj, vsaj za nekaj let, premoščene. Ronško letališče se tako uvršča med najsodobneje opremljena italijanska letališča.

Pričenja se zimska plavalna sezona

Z mesecem oktobrom se pričenja v pokritem bazenu na Rojcah zimska plavalna sezona. Društvo Gorizia nuoto prireja letos tečaje za doraščajočo mladino med 6. in 14. letom, katerih namen ni samo uvajati mladino v razne plavalne športe, ampak tudi v tem, da se čim širšemu krogu mladih omogoča zdravo športno udejstvovanje. Poleg tega prirejajo tudi plavalne tečaje za odrasle. Prvi tak tečaj za začetnike in tudi take, ki že obvladajo osnovne elemente plavanja, bo vsak torek in petek od 21. do 22. ure. Vpišejo se lahko vsi, ki so starejši od 15 let. Podrobnejše informacije o tečajih in možnosti uporabe bazena dobi vsakdo v tajništvu Gorizia nuoto (tel. 32248) vsak dan, razen ponedeljka, med 16. in 19. uro.

Razstava otroških slik na glavni pošti

V okviru mednarodnega leta handikapiranih ima tudi rekreacijski krožek goriških poštnih uslužbencev na sporedu nekaj pobud, s katerimi namerava sensibilizirati člane in širšo javnost o tem problemu. Tako so prejšnjo nedeljo priredili v Gradišču slikarski ex-tempore za otroke poštnih uslužbencev na to temo. Deset najboljših slik so tudi izbrali, da bi jih pokazali na razstavi v veži glavne pošte v Gorici. Razstavo so odprli v ponedeljek popoldne, na ogled pa bo do sobote, 3. oktobra.

Iz goriške bolnišnice

Dva tedna se bo morala zdraviti zaradi poškodb, ki jih je utrpela v prometni nesreči 24-letna Miriam Culot iz Kraške ulice v Gorici. Nesreča se je pripetila včeraj popoldne.

V ORGANIZACIJI GM, ZSKD IN ZSKP

NOVEMBRA PRIČETEK KONCERTNE SEZONE

Abonmajski spored obsega šest koncertov - 19. novembra nastop Goriškega komornega orkestra s solistoma Grčarjem in Arnoldom

Sredi novembra se bo pričela letošnja koncertna sezona v Gorici, ki jo prirejajo Glasbena matica, Zveza slovenskih kulturnih društev ter Zveza slovenske katoliške prosvete. Spored sezone, ki se bo predvidoma zaključila sredi aprila, obsega šest koncertov, v glavnem slovenskih glasbenih poustvarjalcev, solistov in ansamblov. Nekakšna novost nove abonmajske koncertne sezone je v tem, da se bodo koncerti odvijali v treh različnih dvoranah, v avditoriju, v Katoliškem domu ter prvič tudi v novem Kulturnem domu, katerega otvoritev je napovedana za konec novembra. Težav po tej strani torej ne bi smelo biti in upati je, da se bo koncertna sezona redno odvijala, v zadovoljstvo občinstva in prirediteljev.

Koledar abonmajske koncertne sezone je naslednji: 19. novembra koncert Goriškega komornega orkestra s solistoma Grčarjem in Arnoldom, 9. decembra klavirski recital pianista Krpana. Oba koncerta bosta v deželnem avditoriju. 7. januarja bo prvi koncert v Kulturnem domu, nastopila bosta flavtistka Grafenauer in pianist Aci Bertoncelj. 4. februarja bo v Katoliškem domu nastopil Trio Lorenz s hornistom Faloutom, marca (datum še ni dokončno določen) pa bo v Kulturnem domu gostoval Orkester Akademije za glasbo iz Ljubljane s solistom Aleksandrom Rojcem. Zaključni koncert bo 17. aprila v Kulturnem domu, nastopil pa bo zbor Obala iz Izole.

Naj povemo še, da so tudi letos v prodaji abonmajske vstopnice, ki veljajo 15 tisoč lir (redni abonma) in 10 tisoč lir (mladinski), medtem ko bodo redne vstopnice precej dražje.

Razpored specialističnih pregledov na polikliniki

V okviru racionalizacije zdravstvene službe, za katero je doslej skrbela predvsem nekdanja ustanova INAM v Gorici, so s ponedeljkom, 28. septembra, pričeli opravljati specialistične preglede tudi v prostorih nekdanje ustanove ENPAS v Ul. Roma. Na tej polikliniki bodo delovali še nevrološki, dermatološki in otorinološki oddelek. Že doslej pa so delovali tudi drugi oddelki. Spodaj objavljamo urnik delovanja posameznih oddelkov.

Nevrologija: ob ponedeljkih in sredah (15 - 18.30), ob četrtkih (15.30 - 18.30).

Dermatologija: ponedeljek (7.30 - 9.00 in 10.00 - 13.00), torek (7.30 - 13.00 in 14.30 - 18.30), sreda (7.30 - 13.00), četrtek (7.30 - 9.00 in 10.00 - 13.00 in 14.30 - 16.30), petek in sobota (7.30 - 9.00).

«Otorino»: ponedeljek (7.30 - 12.30 in 14.30 - 18.30), sreda (7.30 - 12.30), četrtek (7.30 - 10.00 in 15.00 - 19.00), petek (7.30 - 12.00).

Kardiologija: vsak dan od 7.30 do 9.00 in vsak četrtek od 12.00 do 13.00.

Odontoiatrija: vsak dan od 8.15 do 10.45.

Pediatrija: ponedeljek, torek, četrtek in petek ob 8.00 do 10.30, v sredo od 8. do 10. ure.

Za vse ostale specialistične preglede je, kot doslej, na voljo nekdanji sedež INAM v Ul. V. Veneto.

Razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da se bo letos nadaljevala šola za zborovodje. Lanski slušatelji na potrdijo vpis, najkasneje do 9. oktobra. Prijavijo pa se lahko tudi novi slušatelji. Prijave sprejemajo ob delavnikih od 11. do 14. ure ter od 16. do 19. ure. Prijave se sprejemajo tudi po telefonu na št. 84485.

Društvo slovenskih lovcev «Doberdob» vabi jutri, 1. oktobra, ob 20. uri na predavanje o gozdni steklini. Predaval bo živinozdravnik dr. Lestan iz Nove Gorice. Predavanje bo v sejni dvorani občinskega sveta v Doberdobu.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici, jutri, J. C. Grumberg «Modni salon». Predstavi ob 11. do 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma. Predstavi sta namenjeni gojencem EGŠ.

Kino

Gorica

VERDI 17.30 — 22.00 «Ludwig, 1. del». Barvni film. L. Viscontija. H. Berger in R. Schneider.
CORSO 17.30—22.00 «Bruce Lee: la vendetta del drago nero».
VITTORIA 17.00—22.00 «La grande bocca di Odette». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.30—22.00 «La superporno di mia figlia».
PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Ona to boljše dela». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—22.00 «King Kong je pobegnil». Japonski film.
DESKLE 19.30 Super superkaskader» Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. Toti, tel. 72-701.

Po dolgi bolezni je v starosti 82 let umrla naša dobra in plemenita žena, nona in pranona

KRISTINA PINTAR - VALENTINČIČ

iz PEVME

Za zmeraj bo ostala v naših srcih in spominu.

K zadnjemu počitku jo bomo spremili jutri, 1. oktobra ob 9.30, izpred splošne bolnišnice v Gorici in po cerkvenem obredu v Pevmi na pokopališče v Štmaver.

Žalujoče družine: Valentinčič, Drobež, Brandolin in ostali sorodniki

Pevma, 30. septembra 1981

DELEGACIJA REPENTABRSKEGA KD «KRAŠKI DOM»

MED TOSKANCI V SMISLU GESLA «SREČUJMO SE IN SPOZNAVAJMO»

Množično delegacijo prosvetnih delavcev in upraviteljev so v Toskani lepo sprejeli - Prihodnje leto bodo sedanji gostitelji obisk vrnili

Množična delegacija repentabrskega KD «Kraški dom» je v spremstvu krajevnih občinskih upraviteljev prejšnjo soboto in nedeljo obiskala občino Borgo San Lorenzo v Toskani, kjer je bila gost krajevnih skupnosti Luco di Mugello in Grezzano. Repentabrski kulturni delavci so prebivalcem te toskanske občine (pokrajina Firence) prikazali ustvarjalnost svojega društva ter jih seznanili s položajem in aktualnimi vprašanji slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Repentabrski gostje so bili v soboto popoldne deležni zelo toplega sprejema na sedežu občine Borgo San Lorenzo, kjer sta jih pozdravila župan Baggini in odbornica za kulturo Cristina Tagliaferri. V večernih urah pa je KD «Kraški dom» priredilo kulturni spored, ki ga je spremljajo veliko število domačinov. Najprej se je predsednik društva Milko Križman zahvalil domačinom za prisrčno gostoljubje ter jim nato orisal zgodovino in sedanja vprašanja Slovencev v Italiji. Pozdravu predsednika Križmana je sledil bogat kulturni spored, ki so ga prizadevni repentabrski društveni delavci posebno pripravili za to gostovanje. Najprej je nastopil pevski zbor «Srečko Kumar», ki je pod vodstvom dirigenta Mirka Guština ubrano zapel štiri pesmi. Nato so člani mladinskega krožka KD «Kraški dom» Boris Škerk, Suzana Škabar, Fulvio Jurinčič ter Ines Škabar lepo podali izbor ustvarjalnosti zamejskih umetnikov. Pri izvajanju jih je na kitaro spremljal Franko Guštin.

V nadaljevanju sporeda, ki sta ga napovedovala Sonja Lazar - Kralj in Renco Milič, so nastopili domači solisti Glasbene matice David Škabar (harmonika), Franko Guštin (kitara) in Fulvio Jurinčič (harmonika). V sklepu programa pa je Igor Grilanc predvajal občinstvu diapozitive Mirka Guština in Maria Magajne o lepotah repentabrske občine. Spremno besedilo je bral Gabriele Marucelli. Na sobotni prireditvi je zapel tudi domači zbor «Coro d'Erci».

Sobotni kulturni program so člani KD «Kraški dom» izdelali po zamisli Marinke Therscheuh - Piščanc. Delegacijo občinske uprave pa so sestavljali župan Pavel Colja ter odbornika Kutin ter Aleksij Križman.

Ob koncu uspelega srečanja so gostje iz Repentabra povabili domače gostitelje na obisk v repentabrsko občino.

G. Strniša in J. Boljka v sežanski knjižnici

Za petkov kulturni večer so bili prostori sežanske Kosovelove knjižnice zopet pretesni. Zbralo se je toliko domačinov in tržaških prijateljev knjižnice, da je bil v prostorih pravi drenj. Kljub temu pa bo kulturni večer ostal vsem v lepem spominu. Predstavitev enega najpomembnejših sodobnih kiparjev in grafikov na Slovenskem Janeza Boljke je pripravil umetnostni zgodovinar Peter Krečič. V svoji predstavitvi je nakazal celotno razvojno pot umetnikovega ustvarjanja, njegovo povezanost z literaturo, posebno s Cankarjem in značilnost umetnika, ki se ukvarja s kiparstvom in grafiko.

Mladi bralci knjižnice pa so pokazali izredno zrelost pri predstavitvi Strniševe poezije in dramatike. Večer je bil obogaten tudi z odlično interpretacijo izbora pesmi, ki jih je podal Bojan Podgoršek, dve dijakinji pa sta prav tako imenitno naštudirali odlomek iz znane Strniševe drame Nosorog.

Namen večera je bil prikazati izjemno kvaliteten in bogat literarni opus sodobnega literata Gregorja Strniše, k čemur je prispeval tudi avtor sam, ko je na koncu še sam prebral neobjavljeno mladinsko povest Lučka Regrat. Avtor je tudi povedal, da se zadnje čase ukvarja s prozo in ima pripravljen za objavo daljši tekst.

Kot običajno, je tudi v petek ob zaključku večera stekel razgovor o umetnosti. Oba gosta sta zbranim odgovarjala na zanimiva vprašanja tako iz literature kot likovne umetnosti.

Otvoritveni večer je tako mimo. V knjižnici pa ostaja do 19. oktobra na ogled literarna razstava, ki prikazuje Gregorja Strniše. Med knjigami pa so živalske skulpture - Nosorogi in Opice Janeza Boljke, kot da prihajajo iz Strnišev pesniškega sveta.

a. n.

Začetek Openskih glasbenih večerov s koncertom pianista G. Massaglie

Za obetaven začetek «Openskih glasbenih večerov» je prejšnji petek poskrbel turinski pianist Giuseppe Massaglia. Glasbena zrelost mladega pianista je prišla posebej do izraza pri oblikovanju «večnega napeva» v Martuccijevi Fantaziji, pri poglabljanju mistične vsebine Messiaenovega Regard des Anges in pri liričnih prehodih Lisztove Vallée d'Obermann. Sicer pa se je pianist izkazal še s tehniko, ki ne okleva vred nobeno nalogo virtuozne klavirske igre. Sleherne se loteva s prvinskim glasbenim navdušenjem, ki ga pa le ne podpre vselej zadostna pozornost do zvočne natančnosti in čistosti; deloma tvegana in nedognana, včasih naključju prepuščena se je zlasti zdela uporaba pedala. Res pa je sicer, da gre prekipevajočo in motno zvočnost pripisati tudi neustrezni akustiki dvorane; ni je ublažila — kot je bilo sicer upati — polna navzočnost občinstva, zato so openski kulturni delavci že sklenili, da jo v kratkem odpravijo s preprogo ali primernimi zavesami.

Na gornji sliki delni pogled na dvorano openskega Prosvetnega doma med koncertom mladega turinskega pianista Giuseppa Masaglie, ki je privabil zelo veliko ljubiteljev glasbe.

PEDAGOG-PSIHOLOG MENI

Hudo negativen vpliv televizije na otroka

Malega zaslona ne moremo črtati, moramo pa ga nadzirati

Vedno več je mater in očetov, pa tudi pedagogov, ki tožijo nad negativnimi posledicami televizije na mladino, predvsem na šolarje in dijake. Če je nekoč človek upravičeno računal s televizijo kot dobrim pomožnim sredstvom pri vzgoji in odličnim mediumom pri pedagogiji in odpiranju sveta mlademu človeku, so izkušnje pokazale, da so mnogi upi šli po vodi in da je negativnih posledic več kot pozitivnih. Posebno pedagogi, ki imajo vsak dan opravka z učečo se mladino, ugotavljajo, da «mali zaslon» ni tisto «okno v svet», kot so mislili. Starši pa ugotavljajo, da njihovi šolarji in tudi dijaki potratijo preveč časa pred televizijskim aparatom in to tako, da zanemarjajo učenje in v posameznih primerih izgubljajajo celo apetit, ker se sploh ne gibajo, ker so že pozabili, kaj je igra, kaj je otroška zabava.

In zares, razne ustanove, strokovnjaki, ankete ugotavljajo, da televizija predstavlja za otroka precejšnjo nevarnost, nevarnost, o kateri bi bilo treba obširneje govoriti. V priložnostnem članku prav gotovo ne moremo zadeve temeljito obravnavati, zato pa se bomo ustavili pri nekaterih elementih, ki dajo misliti.

V nekaterih deželah prebijejo otroci in mladina od 6. pa vse do 18. leta starosti pred malim zaslonov tudi po več ur na dan. Na Angleškem in v ZDA, pravi statistika, preždijo celo otroci treh let pred televizijskim aparatom najmanj po eno uro na dan. Statistika nadalje govori, da šolarji nižjih in srednjih šol preceđijo pred televizijskimi aparati v času svojega šolanja od 6 do 12 tisoč ur, kar je na leto od 500 do 1000 ur. To se pravi, da preždi dijak ali šolar pred malim zaslonom približno toliko časa, kolikor ga potrebuje za domače naloge ter za pripravo za šolo. Če torej upoštevamo učne ure v šoli, ure priprave za šolo ter ure, ki jih prebije pred televizijskim aparatom, se logično postavlja vprašanje, koliko časa mu še preostane za vse ostale potrebe, na primer za šport in rekreacijo, za morebitno mladinsko ali kakršnokoli družbeno izživljanje in uveljavljanje, da ne govorimo o stikih s starši, prijatelji in okoljem na sploh.

Toliko o času, ki ga mlad človek preživi pred televizijskim sprejemnikom. Sedaj pa še kako besedo o programu TV. Vse ali skoraj vse državne ali nacionalne TV mreže so vsaj deloma poskrbele za TV šolo. Poleg tega imajo v dnevnem programu tudi nekaj programa za mladino. V mislih imamo razne slikanice za najmlajše, pa tudi druge prvenstveno glasbene sporede, ki pritegujejo mlajšo publiko. In resnici na ljubo je treba priznati, da se nekatere TV mreže, posebno kar se šole tiče, potrudijo.

Toda mali ekran nudi občinstvu — tudi mlademu — tudi vse drugačen program. Vedno več je na sporedu filmov, ki tako ali drugače prikazujejo nasilje. Na ekranu tako rekoč stalno sledimo ropom, umorom, streljanju, ubijanju, pretepanju, skratka nasilju na sploh. K temu dodajmo še pornografijo, namreč filme, ki naj bi prikazovali ljubezen, pa se ta sprevrže v vulgarnost najnižje vrste. In če je res, da z današnjim mladim človekom ne moreš ravnati tako, kot si ravnal z mladim človekom iz preteklih desetletij,

Prof. V. Č.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

IZLET TRŽAŠKIH SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

Na grobu Albina Bubniča v Bistrici in v Sviščakih

Lep dan, poln jesenskega sonca, zanimivi kraji ter tovariško vzdušje ob srečanju z nekaterimi predstavniki družbenopolitičnih organizacij bistriškega okrožja je pripomoglo, da je ta izlet zelo zadovoljivo uspel.

Že kmalu po Materiji smo zapustili «veliko cesto» ter zavozili v osredje Brkinov ter se ustavili v Pregarju, da smo na tamkajšnjem pokopališču obiskali grob Albina Bubniča in se poklonili njegovemu spominu, saj je Bubnič deloval v našem mestu dolgo let, ter se stalno zavzemal za pravice zamejskih Slovencev. Med drugim je s svojim vztrajnim raziskovanjem in dokazovanjem dosegel, da je bila Rižarna proglašena za narodni spomenik, ter da je prišlo, pa čeprav z veliko zamudo, do procesa proti krvnikom iz Rižarne. Počiva v domači grudi, poleg treh mladih bratov, padlih v NOB. Na grob je predstavnica upokojencev položila šopek cvetja.

Na Premu, kot je bilo predhodno dogovorjeno, nas je čakal Jože Bubnič (brat «našega» Albina), ki je podpredsednik društva upokojencev iz Bistrice in ki nam je od tu dalje postal prijazen vodič.

Najprej smo si ogledali rojstno hišo pesnika Dragotina Ketteja in mnoga pričevanja o tem odličnem, a nesrečnem članu čudovite četverice «slovenske moderne». Ogledali smo si tudi znani premski grad.

V Ilirski Bistrici nam je Bubnič pokazal Dom upokojencev. Povzpeli smo se na majhno vzpetino, kjer je postavljen mogočen spomenik padlim borcem za celotno bistriško območje. Tam blizu je tudi izpostavljen tank, ki je prvi prodrl v Bistrico. Ogledali smo si še spomenik Prekomorcev.

Pri glavnem spomeniku je tržaške upokojence pozdravil predsednik krajevne borčevske organizacije ter opisal zgodovinske dogodke tik pred osvoboditvijo, nastanek in pomen tamkajšnjih obeležij in tudi družbeni razvoj tega kraja pod Snežnikom.

Iz Ilirske Bistrice, kjer se nam je pridružila še tajnica bistriških upokojencev, smo se odpeljali na Sviščake, ki so res lepa planinska točka na 1242 m visokem prehodu iz ene na drugo stran Snežnika. In po dobrem okrepčilu naprej skozi razsežne snežniške gozdove v Cerkniško kotlino. Ogledali smo si grad Snežnik, ki nudi obiskovalcu mnogo zanimivosti, zlasti redke in zelo dragocene opreme iz prejšnjih časov.

Ko smo prispeli v Rakov Škocjan, je bil že pozen mrak, zato je bil naš postanek v tem slikovitem kraju kratek. Naužiti zdravih lepot narave, smo se vrnili v naš hrupni Trst in na svoje domove — kjer je tudi lepo, posebno za nas upokojence.

LADO PREMRU

Z nedeljskega slavja v Trebčah

V nedeljo so v Trebčah proslavili že 35. obletnico postavitve spomenika svojim padlim v narodnoosvobodilni vojni. Hkrati je to bila tudi proslava ob 40-letnici vstaje. Na gornji začetek sprevoda z bivšimi partizani in aktivisti na čelu. Na spodnji sliki pa vidimo nekaj domačink v slovenskih narodnih nošah

Prireditev so popestrili tudi šolarji, torej najmlajša generacija. Na sliki šolarčki osnovne šole, ki nosi ime po narodnem heroju Pinku Tomažiču

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja: Katera energija
13.00 Dan za dnem - rubrika DNEVNIK 1
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
14.00 Jack London: Velika dogodivščina Severa
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Pravljice ... tako
15.00 Šolska vzgoja: Vikingi
15.30 Capitan Futuro - risani film
16.00 Josephine Beauharnais - 3. del TV nadalj.
16.30 Moj brat policaj - 3. del
17.00 DNEVNIK 1 - Flash
17.05 Furia - TV film
17.30 Sanje gospoda Rossija
17.30 Trije vnuki in majordom - TV film
18.20 Konjenica - dok. oddaja
18.50 Hagen
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Na cestah Kalifornije - TV film
Mlada policijka Margaret Case doživi lepo priznanje: povišajo jo s tem, da jo vključijo v oddelek, ki se ukvarja s pobijanjem narkomanije. Tu mora skupno s svojim novim šefom Billom Allenom razčistiti pomembno zadevo, ki je povezana s tihotapljanjem mamil, konkretno kokaina. Tihotapca Higuera in Gomez bi morala skleniti pomembno «pogodbo». Tako sta zvedela Margaret in njen šef, ki se odpravita na delo in aretirata Gomeza, toda Higuera jima pobegne. Toda policaja imata tudi svoje sodelavce in eden izmed teh je na sledi Higuere. Ko aretirajo tega, jih ta vodi do «poglavarja tolpe»
21.35 V prvem obroču: Stalin in stalinizem
22.35 Srečanje v kinu
22.40 Športna sreda Cagliari: Boks Ob koncu DNEVNIK. Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program: informacije, pričevanja, nasveti in gradivo za vsakdanjo uporabo: Kuhinjska lekcija
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Šolska vzgoja: We speak English
14.00 Popoldan - dnevna rubrika Frate indovino Mnenje
14.10 Srečanje z zgodovino: Veliki kardinali
15.00 Nogometna tekma: Radnički - Neapelj
16.45 Popoldan, II. del
16.55 Starsky in Hutch - TV film
17.45 DNEVNIK 2 - Flash
17.50 Iz parlamenta DNEVNIK 2 - Večerne športne vesti
18.05 Joan Sutherland: Kdo se boji opere?
18.30 Programi pristopanja
18.50 Korenine - Nove generacije: 15. del Naroved vremena
19.45 DNEVNIK 2
20.40 DNEVNIK 2 - Sikstant
21.30 «Il delinquente del rock and roll», film Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

16.55 Vabilo
17.45 Super Big Bands
19.00 DNEVNIK 3
19.35 Il «gran» San Bernardo
20.05 Šolska vzgoja Vzgoja in dežele
20.40 Retrociak - med kroniko in zgodovino
21.10 «La pattuglia sperduta» - film
22.25 DNEVNIK 3
23.00 Violetta Chiarini

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.00, 10.00 TV v šoli
17.15 Poročila
17.20 Cirkus
17.45 Romantika proti klasicizmu dok. oddaja
18.15 Okrogli svet
18.25 Obzornik
18.40 Zapisi za mlade: Viktor Mihelčič
Tokrat bo mladim poslušalcem govoril skladatelj, ki izhaja iz ene najbolj muzikalnih družin na Slovenskem. Po njegovih besedah je kar 11 Mihelčičev aktivnih glasbenikov, trije pa so celo skladatelji. Seveda je težko v polurni oddaji prikazati pestro življenje človeka, ki se je leta 1903 rodil v Metliki, od koder je po izobrazbo odšel v Celje, Ljubljano in Kamnik. Druga vojna vihra ga je odgnala v Srbijo, kamor so ga izselili nacisti. Ko se je vrnil v Slovenijo, se je pridružil belokranjskim partizanom, hkrati pa je že komponiral. Gimnazijo je opravil šele po vojni v Kamniku in se hkrati ukvarjal z vsemi možnimi aktivnostmi. Viktor Mihelčič je bil pedagog, zborovodja, skladatelj. To je ostal še danes, 30 let potem, ko se je s tem začel ukvarjati. Seveda je danes že v pokoju, a še vedno sklada in dirigira. Glasba, ki pride danes na spored, je njegovo delo
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Film tedna: Krajšanje - češki film
21.35 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
21.45 Miniature: Pohorski steklar
22.05 V znamenju

Koper

13.30 Odprta meja
15.30 Odprta meja - ponovitev
16.00 Telefilm - ponovitev
17.00 Rezervirano za najmlajše
18.00 Film - ponovitev
19.30 Zabavno - glasbena oddaja
20.00 Risanke
20.15 Stičišče
20.30 Vzdrževanec - film
22.00 Danes
22.10 Nogomet - Evropski pokal Ob koncu TVD danes

Zagreb

18.25 Kronika občine Karlovac
18.45 Mladi talenti: Zoran Stojanovič
20.00 Športna sreda

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro!; Radijski mozaik; 8.10 Danes bomo govorili o ... - Literarni vložek - Glasbene spremljave - Iz arhiva; 10.10 Koncert s posnetki; 11.30 Pomisleki - Slovenska poezija - Razgovor z zdravnikom; Poštni predal; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra; Popoldanski program: 14.10 V gosteh imamo Nat King Cola; 14.30 Otroški kotiček; 14.50 Danes smo izbrali; 15.30 Roman v nadaljevanjih: «Veleumni plemič Don Kihot iz Manče»; 16.00 Orkester RTV Ljubljana; 16.15 Za ljubitelje vokalnega jazza; Razširjeni obzornik; 17.10 Klavirski album - «Primorska poje» - Roža mogota - 2. serija; 18.25 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.05, 6.30, 7.25, 13.30, 14.30, 15.00, 16.30 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasba za dobro jutro; 6.15 Obvestila in reklame; 6.37 Kinospored, objave; 7.15 Najava sporeda; 7.30 Zaključeček; 13.00 Najava sporeda; 13.05 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 13.40 Melodije na tekočem traku; 14.00 Jugoslovanska pop scena; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Po samoupravni poti; 16.10 Po domače s pevci in ansambli; 16.45 Zabavna glasba, objave; 17.00 Zaključek.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Z glasbo v dobro jutro; 7.20 Horoskop; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je ...; 10.10 Otroci pojo; 10.32 Intermezzo in horoskop; 10.45 Mozaik; 11.00 Kim - svet mladih; 11.32 Radio Rock; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 12.50 Nazdravimo z ...; 14.00 Interesantno in simpatično iz Rima; 14.33 Superklasifika; 15.00 Na svežem zraku; 15.10 Brez besed; 15.45 Igra orkester Baiardi; 16.00 Glasbeni Cik-Cak; 16.32 Crash; 17.00 Kakšni smo bili; 18.10 Teči v večer; 18.45 Slišimo se jutri; 19.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.08, 6.58, 7.58, 9.58, 10.55, 11.58, 12.58, 14.58, 18.58 in 20.58 Zeleni val; 7.40 Glasbena kombinacija; 9.02 Radio tudi mi; 10.03 Radio tudi mi, drugi del; 11.10 Dan za dnem; 11.35 Mozart; 12.03 Ljubezen pomeni ...; 13.25 Karavana; 13.35 Master; 14.28 Glasbena oddaja; 16.00 Kulturna oddaja; 17.30 Novosti klasične glasbe; 17.55 Rockland; 18.30 Od Kieva do Jeruzalema; 19.30 Zgodba jazza; 20.00 Med polnočjo in zoro; 20.45 Občutki resničnosti; 21.03 Oprostite, ta ponaredba je avtentična; 21.30 Žene in glasba; 22.35 Radijska priredba; 23.03 Danes iz parlamenta; 23.28 Zaključek sporeda.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Poletni dnevi; 9.05 Zgodbe siromašnih ljubimcev; 9.32 Luna v vodnjaku; 11.32 Tisoč popevk; 13.41 Sound - Track; 14.00 Deželna oddaja; 15.00 Nemogoči intervjuji; 15.42 Vse o toploti, od minute do minute; 19.00 Stopimo za korak nazaj; 20.40 Radijska priredba; 23.00 Stopimo za korak nazaj; 23.29 Zaključek sporeda.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 24.00 Poročila; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.45 Zaplešimo in zapojmo; 9.05 - 10.00 Z radiom na poti; 10.05 - 11.15 Rezervirano za ...; 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam ...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo ...; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Minute za EP; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes in jutri!; 16.00 «Loto vrtiljak»; 18.00 G. Nystroem in N. Castiglioni v izvedbi švedskega radijskega zbora, dir. E. Ericson; 18.15 Naš gost; 18.30 Tekmovanje mladih pianistov; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Ansambel Toneta Žagarja; 20.00 Uglasbene pesmi Otona Župančiča; 20.25 Barvna paleta Maurica Ravela.

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

«MIKRONAVTIKI» SE LETOŠNJA PLOVNA SEZONA IZTEKA

Konserviranje krmnih motorjev in čolnov v lastni režiji in brez drage tuje pomoči

Edini pogoj za meščana znanec ali sorodnik na podeželju

S tako imenovanim ekvinocialnim neurjem, ki je pravkar prešlo Italijo, se praktično konča sezona «mikronavtike». Na morje se bodo v lepšem vremenu podali le lastniki večjih čolnov in jadrnic, ki imajo svoja plovila stalno ob privezu. Za vse ostale je napočil čas jesenskega, oziroma zimskega konserviranja.

Že večkrat smo poudarili, da je življenjska doba čolnov in motorjev tesno odvisna od vzdrževanja in skrbne nege. Dokler čoln rabimo ni večjih zapletov, ko pa ga spravimo preko zime mora biti pazljivost precejšnja. Povsem razumljivo bomo največjo skrb posvetili motorjem, ki so pri «mikronavtiki» skoraj izključno krmni motorji. Navadno smo pri nakupu dobili tudi tovarniško knjižico z navodili za uporabo in vzdrževanje. Marsikatera tovarna pa pri tem namerno skopari, da bomo o konserviranju dobili le malo podatkov. Seveda vam bo v takem primeru prodajalec svetoval, naj kar pri njem konservirate vaš krmni motor. Za marsikoga bo to še najboljše, a odšteti bo moral vsaj 50 tisoč lir, vseeno pa mu bo ostajal sum, da mu niso dragega motorja pravilno konservirali. Med drugim je treba povedati, da se za «mikronavtiko» odločajo predvsem tisti, ki nimajo preveč pod palcem, da je konserviranje v lastni režiji edini sistem, da lahko privarčujejo kak desettisočak.

Po vsem tem preidimo kar k nasvetom. Če bivamo v mestu bomo najprej poiskali sorodnika a'i znanca na podeželju, saj bi bilo nepojmljivo, da bi nepreveč čisti postopek opravljali v domači kopalnici. Ko ste takega prijatelja staknili, si priskrbite sod brez pokrova, v katerem bo vsaj polovica noge vašega krmnega motorja pod vodo. Še prej pa boste skrbno očistili zunanje površine z mehko krpo ali z gobo in vodo. Sneli boste tudi ohišje motorja in skrbno odstranili morebitne ostanke soli. Po vsem tem boste motor kar pritrdili na sod in ga pustili delovati pod polnim plinom vsaj 10 minut. Pri tem skrbno pazite, da bo v sodu vedno dovolj vode, raje več kot premalo, kar je predvsem priporočljivo za motorje na vodno hlajenje. Ko smo potrošili vso mešanico v rezervoarju, saj nam bi v prihodnji sezoni pokvarila motor, namažemo zaganjalnik in preklopni mehanizem, v ohišju propelerja pa zamenjamo dosedanje olje s konzervacijskim. Po vsem tem bomo v izpraznjeni rezervoar nalili liter mešanice bencina in konzervacijskega olja v razmerju 10:1 (10 od sto). S tem gorivom naj motor deluje z minimalnim številom vrtljajev 2 minuti, ustavite pa ga s tem, da ločite cev za gorivo. Z ostankom mešanice oplaknite ločeni rezervoar in jo pustite v rezervoarju. Nato snamete svečico ali svečice, če je motor večvaljni, in z zaganjalnikom nekajkrat zavrtite motor. Sod izpraznite in počakate, da iz ohišja noge odteče vsa voda. V vertikalnem položaju nato motor skrbno posušite po njem pa izdatno razpršite kako sredstvo, ki preprečuje nabiranje vlage (CRC, WD 40). Še prej boste vse morebitne plastične in gumijaste dele premazali s kakim silikonskim preparatom. Po vsem tem ponovno privijete svečico ali svečice in vaš motor je pripravljen na zimsko spanje. Seveda boste morali motor pred prvim spomladanskim potepom dekonservirati.

Ko smo torej spravili motor, se lotimo čolna. Pri prezimovanju čolnov moramo upoštevati predvsem gradbeni material. Če je čoln iz aluminijevih zlitin, ni večjih problemov. Trup operete z milnico, ki jo rabite za vaš avtomobil, čoln oplaknite in posušite ter ga lahko kar obrnjenega pustite na dvorišču ali travniku. Če ga spravite v zaprtem prostoru, morate paziti, da se trupa ne dotika kak železen predmet, ki vam bi povzročil korozijo aluminija. Prav tako morate paziti, da niso v neposredni bližini elektromotorji ali pa električne žice. Za čudo je pri takih čolnih travnik še najboljša lokacija. Seveda boste pod obrnjen trup postavili nekaj opeke, da se bo notranjost prezračevala, saj bi lahko vlaga uničila poliuretan v vzgonskih komorah in načela lesene dele.

Pri plastičnih čolnih je začetni postopek enak. Potem ko smo čoln skrbno oprali, bomo s posebnim loščilom odpravili morebitne mastne madeže. Odrgnite in udarce bomo zadelali s plastiko, zakrpane dele skrbno polirali, čoln pa morda tudi prebarvali, če je take nege potreben. Po vsem tem bomo čoln spravili. Najboljša rešitev bi bila bila, da ga na vrveh pritrdite na strop garaže ali kleti. Travnik je mani priporočljiv. V skrajni sili pa prav pride, če čoln prekrijemo z debelim platnom, ki ne prepušča vode in svetlobe.

NOGOMET

PRVO POVRATNO KOLO V EVROPSKIH POKALIH

Radnički - Napoli osrednje srečanje

Tudi po italijanski TV (15.00 na 2. sporedu) - Roma, Inter, Crvena zvezda in Velež pred lahko nalogo - Neugodna nasprotnika za Juventus in Hajduka

POKAL PRVAKOV

Še prava sreča, da čaka danes beograjsko Crveno zvezdo skromen nasprotnik, malteška enajsterica Hibernians, katero je že v prvem srečanju v gosteh premagala z 2:1. Beograjčani so namreč trenutno v dokaj slabi formi, kar so pokazali tudi v zadnjem kolu jugoslovanskega prvenstva, ko so na gostovanju v Sarajevu ostali praznih rok. Kljub trenutni krizi torej pa bi si morali Beograjčani brez večjih težav zagotoviti nastop v naslednjem kolu.

Veliko težja naloga čaka turinski Juventus, ki mora nadoknaditi gol razlike iz prve tekme. Turinčani so sicer trenutno v res odlični formi, vendar je škotski Celtic moštvo, ki je zmožno vsakega presenečenja

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Današnje srečanje bo za Romo verjetno le gola formalnost, potem ko je v prvi tekmi na tujem z 2:0 premagala severnoirsko enajsterico Ballymena. To je priznal tudi severnoirski trener Campbell, ki je dejal, da imajo glede rezultata kaj malo upanja, vendar hočejo vsaj zapustiti dober vtis.

V naslednje kolo bi se moral uvrstiti tudi mostarski Velež. V Luksemburgu je proti Jeunesseju sicer iztržil skromen neodločen izid (1:1), tudi v zadnjem domačem srečanju je doživel hud poraz (proti Partizanu 4:1), kar dokazuje, da je trenutno v globoki krizi, vendar bi na domačem igrišču proti skromnim Luksemburžanom le ne smel dovoliti presenečenja.

POKAL UEFA

Za jugoslovanske in italijanske barve bo najvažnejše srečanje v tem pokalu tekma v Nišu med domačim Radničkim in Napolijem. V prvi tekmi sta se nasprotnika razšla pri neodločenem izidu 2:2. Glede na to, kar je Radnički pokazal proti Slobodi (1:1), je težko reči, če mu bo za uvrstitev v naslednje kolo ta rezultat tudi zadostoval. Vendar imajo tudi Neapljčani svoje težave. Še vedno so brez poškodovanega Krola, poleg tega pa ne bo mogel nastopiti niti branilec Marino. V vlogi libera bo tokrat Guidetti, ki v prvem srečanju ni igral. Palanca bo morda zaigral le v drugem polčasu, v obrambi pa bo tokrat Bruscolotti, v napadu pa bosta poleg Muselle tudi Damiani in Pellegrini. Radnički bi moral nastopiti z isto postavo kot v Neaplju. Tekmo si bo ogledal tudi jugoslovanski zvezni selektor Miljan Miljanić, neposredno pa jo bo ob 15.00 prenašala tudi italijanska televizija po drugem sporedu.

Drugo italijansko moštvo v tem pokalu je Inter, ki se bo pomeril s turškim Adanasporjem, katerega je že na tujem premagal s 3:1, tako da o zmagovalcu ne bi smelo biti dvomov.

Splitski Hajduk, ki je sicer zmagal z istim rezultatom proti Stuttgartu, bo danes igral v gosteh, zahodni Nemci pa so vse kaj drugega kot Turki, tako da je težko predvideti, če bosta Spličanom zadostovala dva gola razlike. Velja le omeniti, da so v zadnjem domačem prvenstvenem srečanju zgubili proti novincu lige Teteksu.

ATLETIKA

Sovjet Jaščenko ponovno trenira

MOSKVA — Bivši svetovni prvak v skoku v višino, Sovjet Vladimir Jaščenko, je po dveh letih prisilnega mirovanja zaradi poškodbe ponovno začel s treningi in računa, da bo že konec oktobra lahko spet nastopal.

Jaščenko je prvič postavil nov svetovni rekord leta 1977 v Richmondu v ZDA, ko je preskočil 233 cm, v Tbilisiju pa je znamko izboljšal še za en centimeter. Sovjetski skakalec, kateremu še vedno pripada dvoranski svetovni rekord (235 cm, ki ga je postavil v Milanu), se je nato poškodoval med nekim treningom.

Kot je znano, pripada sedanji svetovni rekord vzhodnemu Nemcu Gerdu Wessingu, ki je na lanskih olimpijskih igrah v Moskvi preskočil 236 cm.

Drevi Pira - Aresti

CAGLIARI — Drevi bo v Cagliariju dvoboj za italijanski boksarski naslov velter kategorije med sedanjim prvakom Piro in izzivalcem Arestijem.

KOŠARKA

Ukrepi disciplinske komisije

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je v zvezi s tekmami prvega kola izrekla nekaj strogih kazni. Tako je na primer za eno kolo izključila Marcusa Javaronija (Recoaro), videmskemu Tropicu pa je naložila dva milijona lir globe zaradi žaljenja sodnikov in metanja najrazličnejših predmetov na igrišče. Zaradi podobnih prekrškov je tržaškemu OECE naložila 800 tisoč lir globe Jamesu Abromaitisu (OECE Trst) pa je izrekla opomin.

TENIS

Barazzutti že šestič državni prvak

REGGIO EMILIA — Corrado Barazzutti je že šestič zaporedoma osvojil naslov italijanskega državnega prvaka v tenisu. Včeraj je namreč v finalu v Reggio Emilii premagal Rinaldinija v štirih setih (6:3, 7:6, 1:6 n 6:4). S tem je izenačil rekord Panatte, ki je bil prvak nepretrgano od leta 1970 do 1975.

Barazzutti ni imel z včerajšnjim nasprotnikom večjih težav. Rinaldini, ki je v polfinalu odpravil celo Panatto, mu je namreč nudil močan odpor le v tretjem setu (ki ga je tudi osvojil), in nekoliko v zadnjem.

Panatta se je Rinaldiniju delno oddolžil za poraz v igri posameznikov v finalu dvojic. Z bratom je namreč gladko odpravil Rinaldinija in Parrinija s 6:0, 6:2.

SAN FRANCISCO — Američan Teltscher je zmagal na teniškem turnirju v San Franciscu. V finalu je namreč premagal rojaka Teacherja s 6:3, 7:6.

POKAL PRVAKOV
(ŠESTNAJSTINA FINALA — POVRATNO KOLO)

Anderlecht (Bel.) Widzew Lodž (Pol.) 4:1; Zürich (Švi.) — Dinamo Berlin (NDR) 0:2; Banik Ostrawa (ČSSR) — Ferencvaroš (Madž.) 2:3; JUVENTUS (It.) — CELTIC GLASGOW (Škot.) 0:1; CRVENA ZVEZDA (Jug.) — HIBERNIANS GZIRA (Malta) 2:1; Liverpool (Ang.) — Oulun Palloseura (Fin.) 1:0; Bayern (ZRN) — Oesters Vaxjo (Švé.) 1:0; Omonia Nikozija (Ciper) — Benfica (Port.) 0:3; Partizani Tirana (Alb.) — Austria Dunaj (Avst.) 1:3; Trabzonspor (Turč.) — Dinamo Kijev (SZ) 0:1; AZ '67 Alkmaar (Niz.) — Start Kristiansand (Nor.) 3:1; Valur (Isl.) — Aston Villa (Ang.) 0:5; Glentoran (S. Ir.) — Progres Niedercorn (Luks.) 1:1; Athlone Town (Ir.) — KB Kopenhagen (Dan.) 1:1; Real Sociedad (Šp.) — CSKA Sofija (Bolg.) 0:1; Olimpiakos (Grč.) — Universitatea Craiova (Rom.) 0:3.

POKAL POKALNIH PRVAKOV
(ŠESTNAJSTINA FINALA)

Tottenham Hotspur (Ang.) — Ajax (Niz.) 3:1; Bastogne (Fr.) — KPT Kotka (Fin.) 0:0; PAOK Solun (Gr.) — Eintracht Frankfurt (ZRN) 0:2; Grazev AK (Avst.) — Dinamo Tbilisi (SZ) 0:2; Trakia Plovdiv (Bol.) — Barcelona (Šp.) 1:4; Lokomotiv Leipzig (NDR) — Swansea City (Wales) 1:0; Legia Varšava (Pol.) — Vaalerengen (Nor.) 2:2; MKE Ankaragucu (Tur.) — SKA Rostov (SZ) 0:3; Vasas Budimpešta (Madž.) — Union Parelimni (Ciper) 0:1; ROMA (It.) — BALLYMENA UNITED (S. Ir.) 2:0; Kalmar (Šve.) — Lausanne (Švi.) 1:2; VELEŽ MOSTAR (Jug.) — JEUNESSE ESCH (Luks.) 1:1; Standard Liege (Bel.) — Floriana (Malta) 3:1; Dundalk (Ir.) — Fram Reykjavik (Isl.) 1:2; Glasgow Rangers (Škot.) — Dukla Praga (ČSSR) 0:3; Porto (Port.) — Vejle BK (Dan.) 1:2.

POKAL UEFA
(DVAINTRIDESETINA FINALA)

Valencia (Šp.) — Bohemians Praga (ČSSR) 1:0; Lokeren (Bel.) — Nantes (Fr.) 1:1; Southampton (Ang.) — Limerick Utd. (Ir.) 3:0; Red Boys (Luks.) — Sporting (Port) 0:4; Naestved (Dan.) — PSV Eindhoven (Niz.) 0:7; Atletico Madrid (Šp.) — Boavista Porto (Port.) 1:4; Videtoton (Madž.) — Rapid Dunaj (Avst.) 2:2; Sparta Praga (ČSSR) — Neuchatel (Švi.) 0:4; Carl Zeiss Jena (NDR) — Dinamo Tirana (Alb.) 0:1; RADNIČKI NIŠ (Jug.) — NAPOLI (It.) 2:2; Real Madrid (Šp.) — Tatabanya (Madž.) 1:2; Sliema Wanderers (Malta) — Aris Solun (Grč.) 0:4; Visla Krakow (Pol.) — Malmö (Šve.) 0:2; Utrecht (Niz.) — Hamburger (ZRN) 1:0; West Bromwick (Ang.) — Grasshoppers Zürich (Švi.) 0:1; Bordeaux (Fr.) — Vikingur (Isl.) 4:0; Szombherki Byton (Pol.) — Feyenoord (Niz.) 0:2; Aberdeen (Škot.) — Ipswich Town (Ang.) 1:1; Winterslag (Belg.) — Bryne (Nor.) 2:0; Dinamo Dresden (NDR) — Zenith Leningrad (SZ) 2:1; Borussia Mönchengladbach (ZRN) — Magdeburg (NDR) 1:3; Linfield (S. Ir.) — Beveren (Bel.) 0:3; IFK Göteborg (Šve.) — Haka Valkeakoski (Fin.) 3:2; Dundee United (Škot.) — Monako (Fr.) 5:2; Arsenal (Ang.) — Panathinaikos (Grč.) 2:0; Bruges (Bel.) — Spartak Moskva (SZ) 1:3; Akademik Sofija (Bolg.) — Kaiserslautern (ZRN) 0:1; Arges Pitesti (Rom.) — Apoel Nikozija (Ciper) 1:1; INTER (It.) — ADANASPOR (Tur.) 3:1; STUTTGART (ZRN) — HAJDUK (Jug.) 1:3; Levski Spartak Sofija (Bol.) — Dinamo Bukarešta (Rom.) 0:3; CSKA Moskva (SZ) — Sturm Graz (Avst.) 0:1.

Danes bosta znana organizatorja OI

BADEN BADEN — Danes se bo uradno izvedelo če bo Cortina dobila organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 1988, ali pa bo to uspelo Falunu ali Calgaryju. 82 članov mednarodnega olimpijskega odbora, ki imajo volilno pravico, bo namreč danes za zaprtimi vrati in s tajnim glasovanjem izbralo sedež zimskih in letnih iger (za katere se potegujeta Seul in Nagoya) ki bodo na sporedu čez sedem let.

Včeraj so olimpijski možje poslušali uradna poročila vseh petih delegacij postavljali so jim vprašanja, vendar iz vsega tega nikakor ni mogoče reči, katera «ekipa» si je v njihovih očeh pridobila večjo ali manjšo prednost. Vsi kandidati so vložili v svoje kandidature velike napore in dokajšnja denarna sredstva (Cortina 350 milijonov lir, kar je pa malo v primerjavi s Calgaryjevo milijardo), toda to verjetno ne bo odločilno, saj bodo mnogo pomenili tudi drugi dejavniki.

Za to mizo se bosta Korčnoj in Karpov v Meranu potegovala za naslov svetovnega šahovskega prvaka. Na včerajšnjem pripravljalnem sestanku je prevladal med delegacijama obeh nasprotnikov strpen duh in so tvorno pristopili k reševanju spornih vprašanj. Tako so Sovjeti dovolili, da bo Korčnoj igral pod švicarsko zastavo in bodo tudi igrali himno te države (v kateri živi kot begunec), Korčnoj pa se je odrekel zahtevi, da bi igral v steklenі kabini. (Foto AP)

KOŠARKA

V PRVENSTVU A-1 LIGE

PETERKI BILLYJA IN SCAVOLINIJA DANES PRED VAŽNO PREIZKUŠNJO

V A-2 ligi Tržačani pri nevarnem nasprotniku, Goričani pa računajo na zmago

Drevi bo na sporedu 2. kolo italijanskega košarkarskega prvenstva A-1 lige. V 1. kolu je prišlo že do dveh večjih presenečenj: tako Scavolini kot Billy, ki sta med favoriti za končno zmago, sta izgubila. Če je bil poraz Scavolinija s štirimi točkami razlike na tujem igrišču še kolikor toliko opravičljiv, pa tega ne moremo reči tudi za neuspeh Billyja. Milančani so namreč na domačem igrišču izgubili z razliko kar 15 točk proti sicer solidni, a ne izredni ekipi Fabii.

Za obe ekipi bo torej današnje kolo zelo važna preizkušnja. Scavolini, s Kičanovićem na čelu, se bo danes pomeril s Carrero, za katero igrata dva zelo dobra in znana Američana, Haywood in Wicks. Milanski Billy pa bo po vsej verjetnosti še pred težjo nalogo, saj bo v Mestrah igral z Jesusom. Bolonjski Sinudyne bo namesto danes igral jutri in sicer v Turinu proti domačemu Berloniju.

DANAŠNJE KOLO

Scavolini - Carrera, Fabia - Recoaro, Jesus - Billy, Cagiva - Benetton, Sole - Squibb in Bartolini - Bancoroma. Jutri: Berloni - Sinudyne.

V prvenstvu A-2 lige bo tržaški OECE igral v Rimu proti Laziu. Tržačani, ki upajo na dobro končno uvrstitev, bodo po nedeljskem porazu morali nujno zmagati, vendar pa je njihov današnji nasprotnik zelo močna ekipa. V vrstah Lazia nastopajo poleg drugih tudi Američana Gibson (39 točk v 1. kolu) in Jones ter Italijana Tomassi in Iellini. Goriziana igra doma proti Honkyju in po nedeljski zmagi računa na nov par točk.

DANAŠNJE KOLO

Sapori - Stella Azzurra, Sacramora - Rapident, Lazio - OECE, Cidneo - Tropic, Goriziana - Honky, Matese - Napoli in Libertas - Vigevano

ODBOJKA

NA TURNIRJU V IZOLI

Juventinci napredujejo

V soboto je Juventina «Belca» nastopala na odbojkarskem turnirju v Izoli, kjer so «belo-rdeči» igrali proti domačima ekipama OK Izola in OK Izola «veterani». Tudi tokrat so «belo-rdeči» odnesli zadnje mesto, toda upoštevati moramo, da sta nasprotni ekipi nastopali v višjih ligah.

Kljub vsemu so se juventinci izkazali, saj jim je le za las ušlo drugo mesto, potem ko so stalno vodili proti ekipi Izole «veteranov». Toda ob zaključku 5. seta, v ključnih trenutkih, se je pokazala utrujenost. Vsekakor pri «belo-rdečih» vidimo lepe napredke, saj so že odigrali eno prijateljsko tekmo ter dva turnirja in na vsakem so se bolje izkazali. Sedaj Juventino «Belca» čakajo še druge tekme in turnirji

IZIDI

OK Izola - OK Izola «veterani» 3:1
OK Izola - ŠD Juventina «Belca» 3:0
ŠD Juventina «Belca» - OK Izola «veterani» 2:3

Juventina «Belca»: Plesničar, Malič, Petejan, Černic M. in L., Orel, Juren in Pahor. ip-

S PROSTOVOLJNIM DELOM, DENARNO NABIRKO IN POSOJILOM

Zraven kotalkališča na Občinah bodo poletovci postavili «balon»

Imel bo 377 kv. m pokrite površine ter bo omogočil kotalkarjem in košarkarjem prepotrebno vadbo tudi pozimi

Športno društvo Polet na Občinah je v zadnjih desetih letih uredilo ali na novo zgradilo več športnih objektov: najprej so povečali ploščad in uredili okolico na dvorišču Prosvetnega doma, potem so zgradili novo kotalkališče na Repentabrski cesti, za rekreacijo pa so uredili športni krožek na Konkonelski ulici, kjer so zgradili tudi dvostezno balinarsko igrišče Čez poletje — pa tudi v pozni pomladi in zgodnji jeseni — je bilo torej za vse poskrbljeno, toda čim so začeli deževni dnevi, so se začeli tudi problemi.

Pred leti so kotalkarji lahko uporabljali čez zimo dvorano Prosvetnega doma, toda sedaj je minila že vrsta let, ko dvorane ne morejo več uporabljati in so odvisni od raznih telovadnic. Le-te pa so tako zasedene, da je Polet v njih dobival po štiri ali največ šest ur na teden kar je za dejavnost openskih športnikov absolutno premalo.

Zato nič čudnega, če smo na vsakem občnem zboru Poleta slišali zahteve po zgraditvi pokritega prostora, ki bi omogočil tako kotalkarjem, kot košarkarjem nemoteno delovanje tudi v zimski sezoni. Dejstvo je namreč, da so zlasti kotalkarji prišli na pokrajinska prvenstva v marcu ali aprilu skorajda popolnoma nepripravljeni in zaradi slabih rezultatov na teh prvenstvih so bili potem izključeni iz nadaljnjih deželnih ter državnih prvenstev. Redki posamezniki, ki so se na začetnih pokrajinskih prvenstvih prebili naprej, so dokazali, da se da potem še veliko napraviti in številni deželni in en državni prvak to dokazujejo.

Dejstvo je, da ima Polet v svojih vrstah večje število dobrih sportnikov, ki potrebujejo vadbe tudi čez zimo. To pa velja tudi za vse ostale, saj ni mogoče prekiniti treningov za celih pet mesecev. In zato se je odbor Poleta vsako leto ubadal s tem vprašanjem, vendar ga predvsem zaradi finančnih sredstev ni mogel nikoli rešiti Pred nedavnim pa je prišla zanimiva ponudba za odkup «balona» s kovinsko konstrukcijo, ki je bil namenjen na potresno področje, a ni bil prave velikosti. Odbor Poleta je ponudbo načelno sprejel in ko je včeraj dobil občinsko dovoljenje za postavitev «balona», je naročilo tudi potrdil. Balon bodo postavili zraven že obstoječega kotalkališča na Repentabrski cesti in bo imel 377 kv. m pokrite površine.

V kratkem bodo «balon» montirali in Polet bo končno dobil pokrit prostor v izmeri 26x14,5 metra, kar bo zadostovalo tako za tekme in vadbe v košarki, kot tudi za treninge kotalkarjev. Jasno je, da izraz «v kratkem» ne gre jemati dobesedno, kajti po postavitvi «balona» bo treba še tlakovati pod in urediti razsvetljavo. Toda do zime bo prav gotovo vse pripravljeno — morda tudi za telovadbo odraslih.

Celotno delo za postavitev «balona» bo veljalo nekaj deset milijonov lir. Za kritje stroškov namerava poletovci najeti posojilo, izvesti nabiralno akcijo in večino zemeljskih del opraviti s prostovoljnim delom, kar so v precejšnji meri že storili.

Menimo, da akcija Poleta ni samo hvale vredna, temveč tudi pravilna. Če upoštevamo rezultate, ki so jih dosegli kotalkarji na državni ravni, če upoštevamo vrednost košarke, tedaj ni bilo druge rešitve kot sprejeti ponujeno priliko in odločno ukrepati. Vloženi trud in nemajhna finančna sredstva se bodo bogato obrestovala že v bližnji bodočnosti, saj se bo priliv mladih športnikov gotovo povečal, prvi vidnejši rezultati pa bodo prišli do izraza že na pomladanskih prvenstvih.

Pri Poletu imajo sedaj dosti skrbi, vendar so zelo optimistično razpoloženi. Prepričani so, da se bo akciji za denarne prispevke odzvalo v kar največjem številu domače in okoliško prebivalstvo, glede prostovoljnega dela pa imajo že seznam članov, ki bodo (in so že) z veliko vnemo zavihali rokave in tudi s pomočjo domačih podjetnikov opravili kar največ dela. Ne kaže torej drugega, kot da poletovcem zaželimo kar največ delovnega uspeha in seveda — da bi bil «balon» čimprej postavljen!

NOGOMET

NAŠE ENAJSTERICE V MLADINSKIH PRVENSTVIH

Križani dali kar pol ducata zadetkov

Ostale naše ekipe pa so odnesle iz nedeljskih tekem dokaj pičel izkupiček

UNDER 20

Aurisina — Vesna 2:6 (2:2)

VESNA: Somma, Schettini, Kodarin, Musizza, Basiacco, Zucca, Perfetto, Picchierri, Bruno, Cusatelli, Kostnapfel.

STRELCI: za Vesno v p.p. Picchierri in Cusatelli (oba 11-metrovka), v d.p. Bruno, Picchieri, Bruno, Kostnapfel (11-metrovka).

Pri ekipi Aurisine smo v soboto videli izključitev in kar šest rumenih kartonov. Proti tako grobi igri so se «plavi» upirali z dokaj dobro tehniko, vseeno pa jim ni uspelo pokazati odlične igre, ki smo jo videli pred tednom proti Bregu. Zopet sta se izkazala napad in sredina igrišča, ki sta popolnoma nadigrala nasprotnika.

Fabio

OSTALI IZIDI

Supercaffè - Costalunga 2:3, Edile Adriatica - Opicina 1:1, Breg - Zaule 0:0, Monfalcone - Stock 2:1, Portuale - S. Marco 2:4.

LESTVICA

Vesna, Monfalcone in S. Marco 4, Domio (s tekmo manj), Opicina in Costalunga 2, Aurisina, Supercaffè, Edile Adriatica (s tekmo manj), Breg, Zaule in Portuale 1, Stock 0.

NARAŠČAJNIKI

Fortitudo — Gaja 4:0 (1:0)

GAJA: Žagar (Zupin), Jež, Strain, Rapotec, Grgič, F. Kralj, Kalc (Smotlak), D. Kralj, Pečar, Milkovič, Di Donato (Goiza).

V Miljah je padriško-gropajska enajsterica doživela previsok poraz. V prvem polčasu je bila Gaja povsem enakovredna nasprotnikom iz Milj.

V drugem polčasu pa je pri naših fantih nastopila utrujenost. To so izkoristili domačini in so kar štirikrat zatresli Gajino mrežo.

Odpovedala je predvsem obramba in sredina igrišča. Odsotni so bili namreč nekateri dobri igralci, kot npr. Tome, ki je dobil v prejšnji nedeljski tekmi udarec v koleno.

Tokrat pa je dobro igral Grgič (in še nekateri drugi).

Franko

Kras — Chiarbola 1:1 (1:1)

KRAS: Hrvatič, Peric, Bertocchi, Škrk, Drago Purič, Colja, Castellani, (Igor Purič), Terčon, Žužek, Šuc, Bullo, 13 Doljak.

STRELEC ZA KRAS: Žužek v 14. minuti.

Kras je popolnoma zasluženo osvojil točko v tekmi s poprečno ekipo Chiarbole. Že v začetku je bilo očitno, da Kras ne bo igral podrejene vloge. Vsi igralci so se potrudili, igrali so zelo požrtvovalno in so z borbeno igro odvzeli nasprotnikom precej žog. Gostje so zelo malo ogrožali improviziranega vratarja Hrvatiča. Po grobi napaki vratarja gostov je Žužek poslal žogo v nezavarovano mrežo in Kras je vodil z 1:0. Gostje so reagirali in so 6. min. kasneje izenačili. Pri tem so jim pomagali Krasovi branilci, ki so se spuščali v nepotrebno preigravanje v lastnem kazenskem prostoru. V nadaljevanju so Kraševci imeli še nekaj ugodnih priložnosti, toda vratar Chiarbole je bil vedno na mestu.

B. Raubar

OSTALI IZIDI

Montebello - Blue Star 2:0, S. Vito - Roianese 0:1, Campanelle - CGS 5:3, S. Andrea - Olimpia 1:3, Zaule - S. Luigi 2:1.

LESTVICA

Fortitudo 6, Roianese in Olimpia 5, Campanelle, Montebello in CGS 4, Blue Star, S. Vito, Zaule, Chiarbola in Gaja 2, S. Andrea in Kras 1, S. Luigi 0.

NAJMLAJŠI

B SKUPINA

Portuale — Zarja 4:0

ZARJA: Milani, R. Kalc, Družina, Fonda, Čiuk, M. Kralj, Ražem, Hlabjan, Gregori, Carli, A. Kalc, Žagar, Leban.

V nedeljo je Zarja zasluženo zgubila tekmo proti solidni ekipi Portualeja. Skozi vso tekmo so zarjani razočarali in pokazali slabo igro. V drugem polčasu so se nekoliko bolj potrudili, a niso uspeli preigrati nasprotne ekipe.

OSTALI IZIDI

Montebello - Blue Star 1:0; Sant'Andrea - Olimpia 3:0; Supercaffè - Roianese 1:1; San Sergio - Primorje 1:0; CGS - Triestina 0:3.

LESTVICA

Triestina, Portuale in Sant'Andrea 5; Montebello 4; Blue Star, Supercaffè in Olimpia 3; Roianese, CGS, Zarja in San Sergio 2; Primorje 0.

ZAČETNIKI

SKUPINA C

S. Giovanni — Kras 7:0 (3:0)

KRAS: Robert Purič, Tavčar, Žagar, Kralj, Lucijan Škabar, Škrk, Alan Škabar, Costanzo, Lukša, Šuc, Grmek, 13 Gregoretti.

Ekipa, ki jo letos sestavljajo igralci Krasa in Primorja, je v prvi tekmi naletela na zelo močnega nasprotnika. Kraševci so igrali prvič prvenstveno tekmo na velikem igrišču, kar je tudi precej pripomoglo k tako visokemu porazu. «Rdeče-beli» so bili slabo razporejeni na igrišču, zato so imeli domačini veliko manevrskega prostora ter so lažje prišli v ugoden položaj za strel proti vratom.

B. Raubar

OSTALI IZIDI

Supercaffè - Sant'Andrea 0:0; Portuale - Chiarbola B 0:0; Primorje - Opicina 0:2.

PRVO SREČANJE GRAFIČNIH DELAVCEV PRIMORSKE

Uspeh Koprčanov in Novogoričank

Nastopilo je tudi zastopstvo ZTT-Primorskega dnevnika

V soboto je bilo v Šempetru 1. srečanje grafičnih delavcev Primorske, katerega je organiziralo Grafično podjetje Soča iz Nove Gorice v okviru praznovanj občinskega praznika in otvoritve novih delovnih prostorov.

Celotno srečanje, ki je obsegalo športna tekmovanja, ogled novih prostorov ter zaključni družabni večer je v celoti uspelo ter pri tem potrdilo pomembnost podobnih stikov. Sodelovale so ekipe iz Kopra, Nove Gorice ter prvič tudi iz zamejstva.

ŽENSKA ODBOJKA

Prvo mesto na končni lestvici je zasedla šesterka Primorskega tiska iz Kopra. Vse tekme so bile zanimive in borbene.

IZIDI

Primorski dnevnik - Primorski tisk 0:2 (4, 4), GP Soča - Primorski dnevnik 2:0 (12, 3), Primorski tisk - GP Soča 2:1 (13, —12, 11).

POSTAVE EKIP

GP SOČA (NOVA GORICA): Vuga, Stanič, Dragan, Cotič, Boškin, Simoniti in Brumat.

ZTT - PRIMORSKI DNEVNIK: Mikluš, Božeglav, Bertolin, Marušič, Leban in Bonaca.

PRIMORSKI TISK (KOPER): Trošt, Turk, Simoniti, Vidiaković, Brumat, Boškin.

KONČNA LESTVICA

1. Primorski tisk - Koper, 2. GP Soča - Nova Gorica, 3. ZTT Primorski dnevnik - Gorica.

MALI NOGOMET

Prvo mesto je zasluženo osvojila domača ekipa GP Soča, saj je pokazala najboljšo igro. Ekipa ZTT - Primorski dnevnik je zasedla tretje mesto in to z enim porazom ter dvema neodločenima izidoma.

GP Soča - Primorske novice 5:0, Primorski dnevnik - Primorski tisk 1:1, GP Soča - Primorski dnevnik 5:1, Primorski tisk - Primorske novice 2:1, GP Soča - Primorski tisk 1:1; Primorski dnevnik - Primorske novice 1:1.

KONČNA LESTVICA

1. GP Soča (Nova Gorica), 2. Primorski tisk (Koper), 3. ZTT - Primorski dnevnik (Gorica), 4. Primorske novice (Nova Gorica).

POSTAVE EKIP

GP SOČA (NOVA GORICA): Cotič, Luin, Dragan, Pajnitar, Srebrnič, M. Cotič, Žižmond, Dornig, Žorž in Besednjak.

PRIMORSKE NOVICE (NOVA GORICA): Soban, Japalj, Miklavčič, Alič, Koron, Pliberšek, Klepač.

PRIMORSKI TISK (KOPER): Furlan, Furlanič, Butina, Vitez, Tominc, De Bernardi, Valdevid in Guralj.

ZTT - PRIMORSKI DNEVNIK (GORICA): Bevčar, Mikluš, Petejan, Pavšič, Mužič, Culot in Komel.

Pred začetkom športnega dela srečanja je v imenu organizatorja pozdravil udeležence Danilo Farčešin, ki je poudaril vlogo povezave med grafičnimi podjetji Primorske ter pri tem predstavil Grafično podjetje Soča iz Nove Gorice, ki se razvija in zavzema pomembno mesto v novogoriški občini.

Po končanem tekmovanju so si udeleženci srečanja ogledali nove prostore tiskarne v Novi Gorici, nato pa je sledil družabni večer.

Namen vseh nastopajočih pa je, da se v prihodnje podobna srečanja še v večji meri razširijo in postanejo tudi ona vezni člen med Primorsko in zamejstvom.

TENIS

Živojinović evropski prvak

ATENE — Jugoslovan Slobodan Živojinović je novi amaterski evropski teniški prvak. V finalu je premagal Čehoslovaka Navratila s 7:6, 6:3, 6:7, 6:7, 7:5. Med ženskami pa je zmagala sovjetska igralka Helena Jelisenko, ki je v finalu odpravila rojakinjo Borodinovo s 4:6, 6:1 in 6:1.

ATLETIKA

Maraton treh src

Goričan Florenin osvojil 12. mesto

V okviru množičnih tekaških prireditev za sezono 1981 - 82, ki se odvijajo v okviru Smučarske zveze Slovenije, je bil v nedeljo «1. maraton treh src» v Bovcu. Prireditelj je bilo športno društvo Čezsoča, pokrovitelj pa Radenska. Za tehnično izvedbo so poskrbele razne organizacije, krajevne skupnosti in osnovne organizacije Zveze mladine Slovenije.

Na startu je bilo 525 tekačev in tekačic, ki so se odločili za tri možne razdalje: 10 km, 21 km in 42 km. Na prvi razdalji je tako 150 udeležencev, na drugi 287 in na tretji 88. Vsi so bili razdeljeni po spolu in na starostne kategorije, razen na prvi progi, kjer je končna lestvica bila enotna. Prireditev je bilo republiškega značaja, saj so se prijavili rekreativci in tekmovalci iz Primorske, Umaga, Ljubljane, Kranja, z Raven, Vrhnike itd. Start vseh je bil na trgu v Bovcu, nato pa je proga šla proti slapu Boka, nazaj po levem bregu Soče do vasi Čezsoča, nato proti letališču, ki ga je obšla. Proga 42 km pa je obšla še Kal - Koritnico, nato mimo Jablance do Loga in nazaj po glavni cesti do skupnega cilja pred hotelom Kanin. Vreme je bilo oblačno, pršeti je začelo pol ure po startu in je tudi trajalo pol ure. Celotna organizacija, označevanje, okrepčevalnice, zdravniška služba, in kontrole so bile dobre. Vpisovanje bi lahko potekalo hitreje.

REZULTATI

10 km

1.	T. Miklavčič	37'07"5
	M. Pivk	(isti čas)
3.	M. Hafner	37'18"7
4.	G. Lobe	
5.	A. Šekli	

21 km

Udeleženci so bili razdeljeni v 10 kategorij po spolu in starosti.

MOŠKI

1.	A. Fliser	1.14'19"
2.	R. Stros	1.14'28"
3.	R. Drašček	1.15'42"

ŽENSKE

1.	A. Šverc	1.28'03"
2.	T. Modic	1.36'46"
3.	D. Erzetič	1.39'58"

42 km

1.	Mravle	2.43'58"
2.	Kavčič	2.45'11"
3.	Selman	2.50'50"
4.	Sotošek	
5.	Sitar	

Tekla je tudi ena ženska: Tilka Kavčič.

Za SPDG iz Gorice so se prireditve (na 21 km) udeležili štirje rekreativci. V kategoriji nad 40 let je Aldo Rupel dosegel 21. mesto med 37 udeleženci. V kategoriji nad 30 let je Boris Baša dosegel 20. mesto in Savo Klede 38. mesto med 55 udeleženci. Najboljši pa je bil Ivo Florenin ki je v svoji kategoriji dosegel 6. mesto, na absolutni lestvici pa 12. mesto s časom 1.26'42".

R. A.

OBVESTILA

ŠZ Bor — atletska sekcija
obvešča, da bo v petek, 2. oktobra ob 20.30 na stadionu «1. maj» seja odbora sekcije.

* * *

ŠD Primorec
obvešča, da se bo z oktobrom pričel telovadni tečaj za odrasle, ki ga bo vodila Dragica Hrovatin. Zainteresirani naj se udeležijo informativnega sestanka, ki bo danes, 30. t.m., ob 20.30 v osnovni šoli Pinko Tomažič.

* * *

ŠD Mladina - baletni odsek
sporoča, da bo vpisovanje za leto 1981/1982 jutri, 1., in v soboto, 3. oktobra, od 16. do 19. ure v prostorih bivšega vrtca osnovne šole Albert Sirk v Križu. Obenem obvešča gojenke, da se začne trening za drugo skupino jutri, 1. oktobra, ob 16. uri in za tretjo ob 17. uri.

* * *

ŠZ Bor košarkarski odsek
sporoča, da so treningi ekipe kadetov (letnika 1965 in 1966) vsak dan od 19.00 do 20.30 na odprtem igrišču stadiona «1. maj».

* * *

TPK Sirena
obvešča, da bo v nedeljo, 4. oktobra, društvena regata v jadranju na deski za 1. pokal Sirene. Start regate bo ob 11. uri pred društvenim sedežem v Barkovljah, vpisovanje pa bo od 9. ure dalje na sedežu društva.

Ob smrti dragega očeta izreka iskreno sožalje Borisu Simoneti ŠD Sokol.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 8 57 23
Naročnina
Mesečno 7.000 lir — celoletno 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 30. septembra 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GOSPODARSKO PISMO IZ SLOVENIJE

Zaradi poprečne letine bodo pridelke uvažali

Napovedi izvedencev za jugoslovansko gospodarstvo se v letošnjem letu uresničujejo. Napovedovali so, da bo jugoslovansko gospodarstvo prav letos zašlo v hude težave in da jih ne bo mogoče odpraviti še letos, pač pa postopoma več let. Zdaj so tudi napovedi za prihodnje leto precej črnoglede, kajti popolnoma jasno je, da bo moralo prav leta 1982 priti v gospodarstvu do nekakšnega preloma. Ta prelom pa naj bi bil predvsem v naslednjem: inflacija bi se morala umiriti in bi morala biti vsaj dvainpolkrat manjša kot letošnja, torej približno 15 odstotna, draginja bi morala biti še precej manjša, vsekakor pa podražitve ne bi smele doseči desetih odstotkov, pač pa le 5 do 6 odstotkov, izvoziti bi morali za 7 odstotkov več kot letos, uvoziti pa nič več kot letos, pri čemer bi moralo gospodarstvo narediti za 3 do 4 odstotke več kot letos, napredovati pa bi moralo predvsem kmetijstvo.

Gospodarska politika (taka pa so tudi mnenja vodilnih ekonomistov) torej polaga velike upe v dobro prihodnjo letino. Podobno pa je upala že letos, toda cela vrsta tudi nesrečnih okoliščin je upanje v dober letošnji pridelek skorajda dobesedno izničila. Letošnji pridelek bo namreč povprečen, pričakovali pa so malodane rekordnega, saj so govorili o letošnji žetvi celo kot nekakšni stabilizacijski. Stabilizacijski zato, ker naj bi polne kašče umirile nekajletno divjanje cen pridelkov, ker naj zaradi tega hrane ne bi več uvažali, pač pa jo celo kaj izvozili. Toda kot rečeno — pridelek bo povprečen.

Ni mogoče, da so bile priprave na letošnje kmetijsko leto slabe. Opaziti je bilo veliko več načrtnosti in prizadevanj, čeprav je bilo še precej težav z umetnimi gnojili in z rezervnimi deli. Gnojil ni bilo dovolj zaradi tega, ker jih je bilo treba veliko uvoziti ali pa je bilo treba uvažati sestavine za ta gnojila. Precej kmetijskih strojev je bilo takrat, ko jih najbolj rabijo, torej ob setvi in žetvi, pokvarjenih, ker ni bilo nadomestnih delov. Teh pa ni bilo zaradi tega, ker jih je treba mnogo kupiti v tujini. Takih težav, ki se dajo odpraviti z vestnim delom, je bilo še nekaj, toda kljub vsemu so še junija agronomi napovedovali zelo dobro letino.

Ker lani jeseni zaradi moče niso mogli pobrati koruze z vseh njiv, so pšenice posejali precej manj kot so načrtovali. Po načrtih bi namreč morali letos pridelati v Jugoslaviji 4,6 milijona ton pšenice, toda pridelek je bil manjši. Ne sicer toliko manjši, kot so še junija napovedovali — takrat so napovedovali, da bomo pridelali 4,1 milijona ton pšenice — kajti prav zdaj so statistične službe sporočile, da smo letos pridelali v Jugoslaviji 4,3 milijona ton pšenice ali za 15 odstotkov manj kot lani.

Tolikšen pridelek priča o tem, kako zelo dober je pravzaprav bil. Vendar bo morala Jugoslavija pšenico letos spet uvažati. Ni mogoče napovedati kolikšen bo uvoz. Letos je bil namreč odkup pšenice zelo dober. Doslej so odkupili že več kot 2 milijona ton pšenice, kar so težko dosegli celo ob mnogo večjem pridelku. Toda kmetje imajo v svojih kaščah še veliko pšenice, ki pa je nočejo prodati niti po zelo ugodni ceni (celo 14 dinarjev za kilogram). Če bi uspelo odkupiti še nekaj pšenice, je ne bi bilo treba zelo veliko uvažati. Toda tuji tisk že piše, da bodo Jugoslaviji omogočile nakup pšenice v tujini ZDA, ki naj bi dale kredit za uvoz 600 tisoč ton pšenice. Toda ob teh vesteh je treba povedati, da vse republike, ki morajo zdaj same skrbeti za svoje plačilne bilance s tujino, iščejo možnosti, da bi pšenico dobile doma. Zaradi tega se odkup pšenice povečuje, vendar je to popraševanje tudi močno dvignilo cene; cene na svetovnem trgu pa so zaradi letošnje dobre žetve padle. Ker jim zaradi majhnega pridelka ne uspe dobiti domače pšenice, iščejo drugačne možnosti za zmanjšanje uvoza. Reči je treba, da se pri tem ravnajo mnogo bolj gospodarno kot v prejšnjih letih. V Sloveniji na primer vlada predlaga, da bi pri peki kruha pšenično moko mešali s koruzno (devet delov pšenične in en del koruzne moke), s čimer bi lahko prihranili nekaj več kot milijon dolarjev, ki bi jih sicer bilo treba odšteti za uvoz pšenice. No, Slovenija bo morala kljub temu pšenico še vedno uvoziti.

Pridelek pšenice je torej agronome presenetil, podobno pa je bilo tudi pri koruzi, ki je najpomembnejši jugoslovanski pridelek. Še ob koncu letošnjega junija so izvedenci napovedovali, da bo pridelek koruze povsem blizu rekordnega, da bomo pridelali 11 milijonov ton koruze. Ker delajo v Jugoslaviji močna krmila predvsem iz koruze, bi se lahko reja živine močno povečala, kar bi bil pomemben obliž pri krpanju prazne devizne blagajne, kajti Jugoslavija je sorazmerno velik izvoznik živine in mesa. Toda julijska in avgustovska suša je pobrala 2 milijona ton pridelka, tako da je vprašanje, če bo devet milijonov ton koruze, kolikor bo letošnji pridelek, sploh zadostovalo za vse potrebe. Zvezni minister za kmetijstvo Milovan Židar pravi celo, da bo ob zdajšnjem obsegu živinoreje primanjkovalo celo 700 tisoč ton koruze. Kljub temu so nekateri že odločili, da bodo koruzo izvažali, ker ne vidijo drugih možnosti za povečevanje izvoza (Vojvodina je že napovedala, da bo v kratkem izvozila 300 tisoč ton koruze), kar seveda pomeni, da bodo morali drugi koruzo uvažati.

Kljub temu obsega reje živine ne bi smeli zmanjšati, zagovarjajo v zvezni vladi. Obdržati bi morali tolikšne črede, da bi lahko leta 1982 vzredili več kot 1,2 milijona ton mesa. Računajo namreč, da se bo izvoz živine vendarle odprl. Jugoslavija je namreč zaradi pristopa Grčije k Evropski gospodarski skupnosti precej oškodovana. Grčija je že desetletja njen najpomembnejši kupec živine, zlasti mladih goved. Letos se je zaradi pravil trgovanja znotraj EGS izvoz v Grčijo popolnoma ustavil. Zaradi tega je v hladilnicah že 10 tisoč ton mladega govejega mesa, za zakol pa čaka 20 tisoč juncev in junic. Po uradnih virih je Jugoslavija zaradi tega oškodovana za 60 milijonov dolarjev.

Mani zapletov je pri sladkorni pesi. Pridelek bo zelo dober, vsaj 6 milijonov ton, kar je za 15 odstotkov več kot lani. Iz te pese naj bi tovarne sladkorja naredile 780 milijonov ton sladkorja, tako da sladkorja ne bi bilo treba uvažati, vendar ga verjetno tudi izvoziti ne bo mogoče. Letos bo pomembnejši tudi pridelek soje, (rastline, ki jo v jugoslovansko kmetijstvo šele zdaj nekoliko bolj načrtno vpeljujejo). Pridelali bodo 87 tisoč ton soje, vendar jo bo treba še precej uvoziti.

Vsekakor pa bo morala Jugoslavija v prihodnjem letu uvoziti precej olja. Pridelek oljne repice je sicer povprečno dober (65 tisoč ton), toda izjemno slab bo pridelek sončnic. Sončnice pa so v jugoslovanski oljarski industriji glavna surovina. Lani so jih pridelali 302 tisoč ton, ker pa so letos zasadili s sončnicami več njiv kot lani, so pričakovali tudi večji pridelek. Toda sončnice je letos množično napadla rastlinska bolezen, tako da bo pridelek komaj 200 tisoč ton.

Če k temu prištejemo še sadje in vino, bo slika o letošnji letini dokaj popolna. Sadja bo moči nekaj celo izvoziti, saj pridelek ni slab. Vina pa bo kar za 30 odstotkov manj kot lani (pridelali naj bi okrog 70 tisoč vagonov vina), vendar bo vino letos zelo kakovostno, tako da pri prodaji letošnjega pridelka ne bo težav, večje pa so z lanskim, saj je v kleteh še 29 tisoč vagonov vina.

Letošnja letina bo torej dokaj povprečna in že zaradi tega ne bo mogla biti stabilizacijska, kar torej pomeni, da ne bo mogla omiliti nekaterih gospodarskih težav. Zato so oznako «stabilizacijska» prenesli v naslednje leto. Seveda pa se boj za prihodnjo žetev začenja že zdaj. S pšenico naj bi posejali toliko njiv, da pšenice ne bi bilo treba več uvažati. Republike so svoje načrte za jesensko setev naredile še pred časom in pokazalo se je, da nameravajo letos zasejati s pšenico za 13 odstotkov več njiv kot lani. Skupno naj bi s pšenico zasejali 1,566 milijona hektarov njiv. Na teh njivah naj bi pridelali 5,6 milijona ton pešnice, kar pa pomeni, da bi moral biti povprečni pridelek na hektar kar 36 stotov, kar pa je za jugoslovanske razmere že dokaj visok dosežek. Toda tudi tolikšen pridelek ne bi povsem zadoščal za pokritje vseh jugoslovanskih potreb, zaradi česar vzezna vlada zdaj zahteva, naj po republikah najdejo možnosti za še večji pridelek. Možnosti pa so dvojne: ali povečati hektarski pridelek ali pa zasejati več njiv. Zvezna vlada očitno ne verjame, da bi lahko že prihodnje leto izboljšali pridelek pšenice na hektar, saj predlaga, da bi za setev pšenice namenili dodatno še 94 tisoč hektarov njiv, kar pomeni, da bi skupno s pšenico zasejali 320 tisoč hektarov več njiv kot lani. S tem bi se pridelek približal 6 milijonom ton in pšenice ne bi bilo treba uvažati. Pomembno pri tem pa je, da zvezna vlada zdaj zahteva, naj pšenico sejejo tam, kjer zemlja ni obdelana, da tako ne bi zmanjšali obdelovalnih površin za druge poljedelske kulture. Neobdelane zemlje pa je v Jugoslaviji še zelo veliko (samo v Sloveniji na primer 5000 hektarov), zaradi česar je že veliko zelo resnih predlogov, da bi lastniki neobdelane zemlje morali plačati celo precej visoke davke.

JOŽE PETROVČIČ

NAJBOLJ STRUPENI SO CHIRACOVI GOLISTI, MITTERRANDU ODKRITO GROZIJO

Francoska desnica se po porazu na zadnjih volitvah spet prebuja

Mitterrand uspešno opravil prvi izpit pred javnostjo z nastopom na tiskovni konferenci

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

PARIZ — Medtem ko približno 60 odstotkov Francozov še vedno zaupa novi oblasti, se poražena desnica že drami iz povolilnega šoka. Njene politične formacije, nezaupljive druga do druge, brez pravih voditeljev, sicer šele bevskajo, toda velika nevidna stranka, stranka kapitala, tudi grize. V vladnih palačah «patronom» mahajo hkrati s palico in korenčkom, prav nič pa ne izbirajo besed v štabih socialistične strake in KPF.

Predsednik Mitterrand je prejšnji teden z odliko opravil prvi izpit pred javnostjo, z mirnim, samozavestnim nastopom na predsedniški tiskovni konferenci (pravcatem institucionaliziranem obredu 5. republike). Izraziti golistični toni so se mešali z globokim humanizmom, toda kljub pozivom k enotnosti vseh družbenih sil, kljub spodbujanju zasebnega sektorja, naj se otrese pomislekov in skrbi ter se ustvarjalno vključi v boj proti brezposelnosti in v napore za gospodarski dvig Francije, kljub opozorilom, da je vsak odpor nesmiseln in škodljiv za obe strani («Pred sabo imam še sedem let!»), kljub vznesenemu razgrinjanju širokopoteznih načrtov, temperatura ni padla. Narobe, politična opozicija je zaostrila besednjak, gospodarska pa ostala — kot kažejo znova neugodna gibanja na borzi in na samem terenu — kljubovalno za svojim visokim «denarnim zidom».

Če je verjeti podatkom, ki so jih na pravkar zaključenem trodnevnem mobilizacijskem shodu golističnih veljakov navajali desničarski poslanci in senatorji, tedaj se je število brezposelnih med Mitterrandovim mandatom povečalo za 117.000, na boben prišlo vsak mesec od 1500 do 1700 podjetij, naložbe v obeh sektorjih, državnem in zasebnem, pa letos padle že za 4 odstotke. Nekaj bo v tem, saj je vlada ustanovila poseben «krizni štab», ki skuša sproti, iz dneva v dan, preučevati in reševati primere podjetij, obsojenih tako na opuščanje delovne sile kot na navaden stečaj. Celo na TV so se pojavili propagandni filmi s pozivi «patronom», naj zaposlujejo mladino, širijo podjetja. Proti bankam, ki nočejo s premostitvenimi posojili reševati «zgubarjev», grmi komunistični tisk, in navsezadnje je sam Mitterrand na tiskovni konferenci omenil osebno tragedijo nekega malega podjetnika, ki je skušal narediti samomor, ker bi zaradi nezaupanja bančnih krogov moral zapreti tekstilno tovarnico.

Opozicijo in delodajalce je doslej najostreje kritiziral prvi sekretar socialistične stranke Lionel Jospin. Izvlečki iz njegovega govora na nedeljskem prazniku delavskega severa so dovolj zgovorni: «Gospoda, pazite na svoje besede! Ne vedite se brezglavo! Vračanja na staro ne bo! Tega, kar sedaj razločno vpisujemo v gospodarsko realnost, ne bo lahko zbrisati. Bolje bo, da se s tem že zdaj sprijaznite!» In posebej poslušalcem: «Nikar prehitro ne upihnite prazničnih sveč... Pomagati morate vladi pri njeni nalogi. Smo v času mobilizacije, ko moramo razlagati, prepričevati... ne pustite vlade same!...»

Golisti najbolj vneto razpihujejo žerjavico dvoma. Taktika njihovega voditelja Chiraca je že jasna: Pariški župan je skopih besed, namesto njega javnost podžigajo drugi, slikajo katastrofalno prihodnost in na njenem ozadju osvetljujejo silhueto «odrešenika», kajpada Chiraca. S «socialkomunisti» ne bo nobenega paktiranja, so na shodu sklenili golisti. In Chirac je po številnih manifestacijah znova pridobljene «enotnosti» v golističnih vrstah, ki so se med predsedniško kampanjo precej razhajale, prvič po počitnicah le spregovoril. Golistični voditelj je doumel vsaj en nauk volitev: levica, je pravilno ugotovil Chirac, si je prvo stopnico do nedavne zmage izklesala prav na zadnjih občinskih volitvah, leta 1977, ko se je zasidrala v desettisočih županstvih in si tako zagotovila stik z bazo; golisti se morajo zato nemudoma mobilizirati za prihodnje občinske volitve, ki bodo čez poldrugo leto, volitve, ki naj postanejo «zasuk v tem novem predsedniškem mandatu». Potem «nam ne bo težko prepričati javnosti, naj se vrne na razumna pota».

Črni krokar, ki čaka na veji, da bo pod njim na gospodarskem polju omagal socialistični konj? Primerjava je blaga ob puščicah in pretiravanjih opozicijskega tiska, katerega najbolj konservativno krilo, recimo dnevnik «Figaro» in njegova sobotna priloga «Figaro Magazine», kdaj pa kdaj zabrenka celo na fašistične strune («Spomni se Allendeja, Mitterrand!»). Nič manj glasno ne krakajo giscardovci, le da so organizacijsko šibkejši od Chiracovih golistov. Koalicija UDF namreč razpada na sestavne dele, iz katerih jo je bil pred skupščinskimi volitvami 1978 na hitro zvaril Giscard. Voditelji strank in «klubov», sestavljajočih UDF, skušajo lastna gibanja znova osamosvojiti, tako da redki politiki, ki so ostali zvesti Giscardu, UDF le s težavo ohranjajo pri življenju, še težje pa obnavljajo zavezništvo z golisti.

VILKO NOVAK

«Vinska vojna» Italija - Francija se nadaljuje

RIM — Vsa prizadevanja italijanske vlade, da bi z neposrednim in posrednim (prek izvršne komisije EGS) pritiskom dosegla od Francije sprostitev milijona in sto tisoč hektolitrov vina, ki je ustavljeno na francoski carini, so bila doslej zaman. Francozov ni spravila s tira niti gesta ministra Bartolomeija, ki je predvčerajšnjim iz protesta za nekaj časa zapustil zasedanje 10 kmetijskih ministrov EGS in nadaljujejo v bistvu protekcionistično politiko, ki naj zaščiti domače vinogradnike pred konkurenco cenenih italijanskih vin.

«Vinska vojna» se torej nadaljuje. Italijansko ministrstvo za kmetijstvo se je zato odločilo za nove taktične pobude, ki sicer za sedaj še ne predvidevajo «povračilnih ukrepov» proti uvozu francoskega blaga. Italija pa je včeraj začela uradni postopek, po katerem naj izvršna komisija EGS preveri krivdo Francije pri kršitvi pravil o trgovanju v EGS in jo nato prijavi sodnemu dvoru skupnosti.

Pohvala pravosodnim organom Kosova

PRIŠTINA — Na seji predsedstva SAP Kosovo so, kot poroča Tanjug, proučili dejavnost pravosodnih organov v boju proti sovražnim protirevolucionarnim silam, ter za ureditev političnih in varnostnih razmer v pokrajini. Predsedstvo je, kot so sporočili, ocenilo, da so se pravosodni organi prizadevali za uresničitev svojih nalog v boju proti različnim oblikam sovražnega delovanja, posebej pa proti protirevolucionarnemu delovanju s stališč albanskega nacionalizma in iredentizma, ter da so bili kot del družbene samozaščite hitri in učinkoviti.

• Hudo negativen vpliv

(Nadaljevanje s 4. strani)

da ne govorimo o preteklih stoletjih, je tudi res, da občutljiva in naglo in nekritično vsrkavajoča psiha mladega človeka tudi proti svoji volji sprejema in osvaja vse, kar se mu na ekranu kaže. Sodniki za mladoletne, ravnatelji tako imenovanih poboljševalnic ali zaporov bi vedeli kaj povedati o tem. Sicer pa so znani primeri, ko so preiskovalni sodniki zvedeli od mladih «kriminalcev», kako so napravili to ali ono nečedno dejanje po zgledu tega, kar so videli na televiziji. Posebno velja to za programe, ki jih širijo v eter nekatere zasebne televizijske hiše, kjer lastnikom ali vodstvom ne gre za drugo kot za to, da pritegnejo publiko, kajti prav od števila gledalcev je odvisno, koliko bodo imeli reklame in koliko bo torej dobička.

Televizija torej, ki predstavlja revolucionarno tehnično sredstvo množične komunikacije in ki bi kot takšno moglo odlično služiti tudi pri vzgoji mladega rodu in torej pri rasti bodoče generacije, ima v resnici tudi hudo negativne posledice in zato so starši še posebno dolžni nadzirati otroke glede tega, kaj gledajo, kako gledajo, kako sprejemajo to, kar televizijske mreže publiki posredujejo. Nemogoče je čez mali ekran potegniti črto. Nasprotno, mali ekran je stopil v vsako hišo. S tem je v precejšnji meri spremenil tudi način življenja. Vtem ko se je nekoč družina za časa kosila, predvsem pa večerje in časa po večerji zbrala v nekakšno družinsko skupnost in se ali pomenkovala ali če hočemo tudi prepirala o vsakdanjem dogajanju, preždi sedaj pred televizijskim aparatom v malone turobnem molku, ki ga prekinjajo le streli ali kriki iz televizijskega zvočnika, pač znaki programov, ki jih televizija pošilja v eter.

Res je, ni ves program sestavljen iz nasilja. Imamo včasih tudi lepe filme, koncerte, razprave in podoben pozitiven program. Žal pa posebno mladina, posebno mlajši človek na sploh raje zamenja «kanal» ali mrežo, ker nas je dosedanja praksa napeljala na programe, ki «dajo večje zadoščenje», na programe, ki «več povedo», «več pokažejo», pa čeprav le več golote in vulgarne osladnosti ne pa lepe ljubezni, ali pa na več nasilja. In ker starši često nočejo otroka oziroma mladega človeka, svojega sina ali hčere «užaliti», da še ni zrel, «uživajo» vsi v skupnem programu nasilja in pornografije, seveda v škodo predvsem mladega človeka, ki se podzavestno navzame nasilja.

RIM — V starosti 73 let je včeraj umrl novinar Adriano Falvo, ki je več let bil predsednik Vsedržavne federacije italijanskega tiska (FNSI).

Zdravniki nočejo biti rablji

LIZBONA — «Zdravnik se je posvetil ohranjevanju življenja in zato je rabeljsko delo proti njegovim načelom». Tako piše v resoluciji, ki so jo na svetovnem kongresu v Lizboni sprejeli včeraj predstavniki Združenj zdravnikov iz 25 držav. Do te uradne izjave je prišlo, potem ko je neki zdravnik v ZDA javrnil, da bi na smrt obsojenemu ubrizgal strup.

PRIMORSKE VESTI

Visoka voda spet grozi

PIRAN — Piranu, Izoli in Kopru spet grozi nenavadno visoko morje. Včeraj med 10. in 11. uro zjutraj je plima dvignila morsko gladino v piranskem mandraču tako visoko, da je manjkalo le še kakšen centimeter, da bi se slana voda razlila po Tartinijevem trgu. Če bi v tem času pihal jugo, bi morje prav gotovo zalilo trge in ceste v treh omenjenih krajih ob slovenski obali. Tako visoka plima bo grozila še vse dni do konca tedna, čeprav že sedaj najvišja gladina iz dneva v dan počasi vpada. Prebivalci Pirana, Izole in Kopra bodo morali v teh dneh, predvsem dopoldan med 9. in 12. uro, pa tudi zvečer med 21. in 24. uro, skrbno paziti, da jim voda spet ne bi napravila škode, kakršno rada naredi skoraj vsako leto.

B. Š.

V ITALIJANSKEM ZRAČNEM PROSTORU

Italijanski lovci prestregli libijsko potniško letalo

RIM — Italijanski lovci so v ponedeljek v italijanskem zračnem prostoru nad otokom Ustino prestregli libijsko potniško letalo, ki je letelo v italijanskem zračnem prostoru brez predpisanih mednarodnih dovoljenj. Vest je sporočila včeraj libijska tiskovna agencija «JANA», z zelo ostrim tonom. V tiskovnem poročilu je rečeno, da je «italijansko lovsko letalo v ponedeljek zvečer prestreglo libijsko potniško letalo, ki je letelo na redni progi Zürich - Tripolis. Kdo je mislil, nadaljuje poročilo libijske tiskovne agencije, da je na prestreženem civilnem letalu polkovnik Gedafi, ki se je vračal iz Beograda v libijsko džamahirijo in morda bi lahko šlo za poskus izvedbe ameriškega načrta za likvidacijo polkovnika Gedafija.»

Po mnenju italijanskih vojaških oblasti je tako ostro poročilo pretirano, saj je šlo za običajno kontrolo, kateri so podvržena vsa letala, ki letijo brez predpisanih mednarodnih dovoljenj. Kot poroča italijansko obrambno ministrstvo, so pred dnevi že prestregli v italijanskem zračnem prostoru neko libijsko potniško letalo, ki je letelo na progi Beograd - Tripolis. Gre za «običajno zračno nadzorstvo», ki je predvideno v vsakem primeru, ko poleti v italijanski zračni prostor kako tuje letalo, ki ni izpolnilo predvidenega mednarodnega postopka, na osnovi katerega lahko prejemajo tuja plovila dovoljenje za prelet italijanskega zračnega prostora. Kar zadeva zadnji dogodek, pojasnjuje obrambno ministrstvo, da je do tega prišlo v ponedeljek približno ob 16. uri severno od Palerma, ko so italijanski lovci prestregli libijsko letalo B-727 z oznako LN 163, ki je letelo iz Züricha v Tripolis. V poročilu tudi pojasnjujejo, da so predhodno radijsko obvestili pilota libijskega letala, da ga bodo prestregli.

V zvezi s tem dogodkom je socialistični poslanec Falco Accame, član obrambne komisije poslanske zbornice opozoril na pomanjkljivo kontrolo na območju severno od Palerma ter poudaril nujnost, da Italija namesti tudi na jugu obrambne naprave, ki so učinkovito razmeščene samo na severu.

BENEŠKI DNEVNIK

Srečanje družbenopolitičnih delavcev Beneške Slovenije, Koroške in Slovenije

Tokrat je bilo tradicionalno srečanje v Špetru Slovenov

ČEDAD — Vsakoletna srečanja predstavnikov slovenskih družbenopolitičnih organizacij iz treh obmejnih regij: Slovenije, Koroške in Beneške Slovenije je bilo tokrat v Špetru Slovenov.

Kot je v pozdravnem govoru povedal profesor Černo je srečanje postalo že tradicionalno, omogoča pa neposredne in osebne stike med osebami, ki se poznajo skoraj izključno predvsem iz političnih in kulturnih razlogov. Profesor Černo je v imenu slovenskih organizacij videmske pokrajine zaželel, da bi pobude vseh omogočile pozitiven razplet dolgega boja za priznanje pravic naše manjšine v Italiji.

Na srečanju, ki je bilo v Špetru Slovenov prejšnjo soboto, sta spregovorila tudi predstavnik SZDL Slovenije Danilo Turk in predsednik Slovenske prosvetne zveze iz Celovca Valentin Polanšek. Med prisotnimi so bili generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj in upravitelji špetrske občine.

Udeležence je v kratkem nagovoru pozdravil župan Špetra Slovenov profesor Marinig, ki je izrabil priliko, da je izrazil voljo občinske uprave, da bo sestransko delala pri zagotavljanju najboljših življenjskih pogojev za prebivalstvo, saj je to osnovni pogoj, da ne propade izvirna kulturna dediščina.

Po srečanju so si udeleženci ogledali razstavo «Umetnost brez meja», ki so jo pripravili v občinski dvorani Špetra Slovenov.

Obisk udeležencem «Mlade brieze»

DEBELI RTIČ — Na povabilo ravnatelja poletnega rekreacijskega letovišča «Mlada brieza» Crisetiga, sta beneške otroke, goste Rdečega križa Slovenije na Debelem rtiču, obiskala predsednik socialistične zveze kraško-obalne regije Boris Kralj in član predsedstva Unije Italijanov za Istro in Reko Apollinio Abram. Goste je spremljala dopisnica radia Koper Vesna Čehovin.

Priredili so okroglo mizo s starejšimi udeleženci «Mlade brieze», na kateri je Boris Kralj govoril o družbeno-gospodarskih značilnostih regije, katero sestavljajo občine Kopra, Izole in Pirana. Kralj je naštel najpomembnejše proizvodne objekte, med katerimi prednjačijo koprska luka in tovarne Iplas (plastični izdelki), Mehanotehnika (igrače) in Delamaris (konzerve).

Apollinio Abram pa je govoril o razmerah, v katerih živi in deluje italijanska narodnostna skupnost v Jugoslaviji. Beneške otroke je seveda še zlasti zanimalo vprašanje šolstva. Abram je poudaril, da se v Sloveniji odpirajo italijanske šole ne glede na število dijakov. Pri tem je podčrtal primer Hrvatinov, kjer so samo trije italijanski učenci, šola pa kljub temu deluje. Del svojega posega je namenil tudi dvojezičnosti. Ob koncu so se domenili, da bodo mladi Benečani, poleg rednih ekskurzij z avtobusi in ladjami, še večkrat obiskali slovenske ustanove ob obali.

«Umetnost brez meja» v Špetru

Srečanje o potrebah videmskih otrok ki obiskujejo slovensko šolo v Gorici

FOJDA — *Pretekli četrtek so se v Fojdi srečali na običajnem sestanku pred začetkom šolskega leta starši videmskih otrok. Tudi letos so ugotovili, da je število teh otrok in predvsem tistih, ki bivajo v Terski dolini, nekoliko narastlo. Za to premišljeno izbiro so se starši odločili predvsem zaradi pomanjkanja slovenskih šol v videmski pokrajini. Seveda ni ta izbira lahka, saj morajo otroci, ki obiskujejo šolo v Gorici, zaradi precejšnje razdalje, ostajati ves teden v zavodu.*

To seveda ustvarja določene težave, ki jih je Inštitut za slovensko izobrazbo v Čedadu delno rešil v sodelovanju s Slovenskim dijaškim domom v Gorici. Ob sobotah in ponedeljkih se otroci vozijo z avtobusom, ki povezuje Bardo, Neme, Fojdo, Čedad in Gorico.

Na sestanku so starši opozorili na problem nadzorstva med prevozom ter na specifični kulturni načrt, ki naj bi tako kot v preteklosti bogatil beneške otroke, med bivanjem v Gorici. Čedajski Inštitut se je obvezal, da se bo za to zahtevo zavzel, saj je prepričan, da morajo imeti otroci stalen stik s svojo krajevno stvarnostjo. Nadaljnje vprašanje je tudi finančno kritje teh storitev, za katerega bi lahko poskrbela videmska pokrajinska uprava, ki po deželnem zakonu štev. 10 o pravici do študija, razpolaga s fondom za krit je potreb pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti. Videmski upravitelji so kot kaže do te rešitve zavzeli ugodno stališče

Seja čedadskega teritorialnega odbora SKGZ

ČEDAD — Teritorialni odbor SKGZ iz Čedada je v teh dneh pod predsedstvom prof. Černa začel razpravo o bodoči dejavnosti v Beneški Sloveniji. V tem okviru je treba poudariti, da imajo vprašanja tiska in mladine prioriteto, pristojne komisije pa se bodo sestale že v kratkem.

V razpravi je bilo tudi prašanje ustanovitve inštituta za slovensko kulturo, ki bi nudil konkretne storitve vsem kulturnim, umetniškim, zborovskim in zabavnim organizacijam Slovencev v videmski pokrajini. Istočasno bi lahko inštitut dosegel pravno priznanje deželc ali vsaj pokrajine, in bi tako zadostil potrebam in ugodnostim nedavnega zakona o kulturnih dejavnostih.

V razpravi so se nato dotaknili še drugih programskih in operativnih vprašanj, med katerimi tudi priprave na razširjeno skupščino, ki bi se je udeležili vsi predstavniki združenj, inštitutov in ustanov, ki jim je pri srcu slovenska manjšina. Kot zadnje so razpravljali tudi o odnosih s političnimi strankami, ki jih je treba obnoviti po srečanju s KPI in PSI na začetku poletja.

ŠPETER SLOVENOV — Ob priliki srečanja med občinama Yverdon (Švica) in Špeter Slovenov je študijski center Nediža priredil v občinski dvorani, pod pokroviteljstvom občinske uprave prvo mednarodno umetniško razstavo pod geslom «Umetnost brez meja». Razstavo sta odprla yverdonski in špetrski župan.

Gre v bistvu za ponovitev julijske razstave v Bardu, vendar z nekaterimi pomembnimi obogatitvami in z vključitvijo dveh beneških umetnikov.

Razstava je torej zadobila nov videz, ker so se Bioleyu, Borčiču, Celibertiju, Ceschii, Liussu, Makucu, Pittinu, Spacalu in Zigaini pridružili še Apollonio, Darko Bevilacqua, Aldo Colo, Loretta Dorbolo, Komel in Gianni Osgnach. Kolektivne razstave se torej udeležuje skupno 15 ustvarjalcev. Gre v veliki meri za grafične izdelke, vrednost katerih del, bodisi zaradi izbire umetnikov, je nesporna, bodisi zaradi kakovosti. Vsi tisti, ki so obiskali razstavo, so tudi pohvalili strogo in elegantno, a tudi tekočo razporeditev del, čeprav so razstavo pripravili na utesnjenem hodniku občinske sejne dvorane.

Še zlasti zanimiva je udeležba čedadskih umetnikov (Colo z dvema jetkanicama leta 1973 in pa Darko Bevilacqua z nekaterimi glinastimi in kovinskimi kipi) ter dveh beneških ustvarjalcev, ki sicer živita v Modeni oziroma v Mantovi. Dobolova je na razstavi prisotna z nekaterimi naiv-slikami z realističnim pečatom, Gianni Osnach pa s svojim najljubšim materialom - lesom.

Istočasno s prihodom švicarskih gostov v Špeter so odprli tudi razstavo domačih umetnikov v Beneški galeriji, da je bil pregled umetniške dejavnosti v Nadiških dolinah popoln.

Na sliki: skupina domačinov si ogleduje razstavo «Umetnost brez meja» v dvorani občinskega sveta v Špetru.

ANPI-VZPI iz Vidma za skrčenje oborožitve

VIDEM — Videmski pokrajinski odbor ANPI - VZPI je izdal komuniké, v katerem trdi, da se mora razprava o raketnih bazah nujno povezati z jasno in odločno zahtevo po takojšnjem začetku pogajanj med velesilami. Teh pogajanj ne bi smeli ovirati razni preliminarni pogoji ali statistično ugotavljanje, kdo ima dejansko premoč. Nujno je, da pride čimprej do dejanskega skrčenja oborožitve. Vsi naj se zavedo, piše ANPI - VZPI, da v primeru jedrskega spopada ne bi bilo zmagovalca.